

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Årsredovisning 2018

Kultur- och fritidsnämnd

Innehållsförteckning

1	Årsredovisningen i sammanfattning	3
2	Mål och målsatta mått	5
2.1	1 Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället.....	5
2.2	2 Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande	7
2.3	3 Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna.....	10
2.4	4 Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv	13
2.5	5 Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv	15
2.6	6 Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna	23
2.7	7 Effektiv organisation.....	25
3	Betydelsefulla händelser	30
4	Ekonomisk uppföljning och analys	32
4.1	Driftredovisning	32
4.2	Investeringsredovisning	36
5	Mått och nyckeltal.....	44
6	Personalredovisning.....	48
6.1	Personalsammansättning.....	48
6.2	Tidsanvändning.....	52
6.3	Deltidsanställda som önskar arbeta heltid.....	53
6.4	Arbetsmiljö och hälsa.....	54
7	Uppföljning av internkontroll 2018.....	56

1 Årsredovisningen i sammanfattning

Verksamhet (i miljoner kronor)	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Intäkter (+)	26,0	26,3	21,8	27,3	5,5
Kostnader (-)	-256,0	-265,4	-273,2	-275,3	-2,1
Netto (+/-)	-230,0	-239,1	-251,4	-248,0	3,4
Nettoinvesteringar (+/-)	-9,8	-18,8	-37,7	-23,8	13,8

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden redovisar en omslutning på **275 265 tkr** och ett positivt resultat för 2018 med **3 458 tkr**.

Den största delen av överskottet ligger inom verksamhetsområdet Ungdom och förening och beror på uteblivna kostnader på enheten för unga vuxna. Ett överskott aviserades redan vid delåret p.g.a. förseningar i uppstarten av en ny mötesplats för unga vuxna och ökade därefter som en följd av kommunstyrelsens beslut om nedläggning av mötesplatserna i dess befintliga form. Andra bidragande faktorer till överskottet är lägre personalkostnader och få oförutsedda kostnader. Kostnader för reparation och underhåll, vilket till stor del beror på skadegörelse och behov av akuta reparationer, har däremot överskridit budget.

Externa bidrag från bl.a. Socialstyrelsen, Myndigheten från Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor och Kulturrådet har varit omfattande och bidragit till ett berikat och breddat utbud för Botkyrkabona.

De årliga investeringarna lämnar ett överskott på 900 tkr, varav 657 tkr för E-utveckling begärs omförda till 2019. De fleråriga investeringarna har en budget på **51 760 tkr** och utfallet t.o.m. 2018 är **36 824 tkr**, där kvarvarande medel flyttas till 2019. Prognosen för det totala utfallet visar i nuläget ett underskott, detta kommer dock att justeras då nämnden beviljats externa investeringsbidrag och motsvarande utökad investeringsram på några av projekten, vilket inte syns i 2018 års budget.

Nämndens måluppfyllelse är god. Vid 18 av 21 nämndmål bedöms måluppfyllelsen vara god (gröna) och övriga tre nämndmål bedöms som godtagbara (gula).

Några av årets mest betydelsefulla händelser är sommarens aktiviteter, som bland annat resulterade i besöksrekord på baden och den mest aktiva sommaren någonsin vid Fittjakökets konstcontainrar. Den anläggningsatsning som pågår har 2018 resulterat i att Botkyrkaborna fått förbättrade möjligheter att mötas och utöva spontan eller organiserad idrott genom att: möteslokaler i Fittja har rustats upp, motions- och skidspår har breddats och fått ny belysning, en mindre grusplan i Norsborg har fått konstgräs, fotbollsarenan i Alby folkhälsopark har fått nytt konstgräs och rustats upp, på Brunna IP har

konstfrusen isbana, basketplan och utegym invigts och slutligen har en näridrottsplats för friidrott skapats i nära samverkan med föreningslivet i Tullinge. Under året sjösattes även projektet Bokstart, där bibliotekarier går hem till nyblivna familjer för en läsfrämjande insats och i augusti invigdes den nya fritidsklubben Falken i Kassmyra/Broängen.

Några exempel på goda resultat utifrån nämndens målsatta mått och nyckeltal är att 85% av Botkyrkas barn och unga upplever att de har goda möjligheter till en aktiv fritid, att antalet bidragssökande föreningar har ökat och att antalet deltagartillfällen i Kulturskolans öppna och skolnära verksamhet med marginal överträffat förväntningarna i det uppsatta målet.

Uppföljningen av interkontrollen ingår som en del i årsredovisningen. Av de 17 kontrollpunkter som granskats får 9 st betyget 3 som är "bra", 3 st får betyget 2 som är "ok" och 5 punkter får betyget 1, som är "mindre bra". Av de punkter som har betyg 1 har förvaltningen på två av punkterna fått ett högre betyg vid höstens kontroller vilket tyder på att vidtagna åtgärder under året har gett resultat. Det dåliga resultatet i årets början drar dock ner slutresultatet i årssammanställningen.

2 Mål och målsatta mått

Målområde/Process:

2.1 1 Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Kultur- och fritidsnämnden bedömer att man i god omfattning bidrar till målområdet *Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället*. Detta främst då nämnden erbjuder verksamhet och stöd som bygger på Botkyrkabornas engagemang, exempelvis föreningsbidrag, studieförbundsbidrag, samt de kreativa stöden Drömdeg och Kreativa fonden. Utöver det används olika former för delaktighet vid exempelvis arrangemang som festivalerna Vi är Botkyrka och This is Alby, vid byggprojekt eller vid programverksamheten vid t. ex bibliotek och konsthall.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

1:1 Botkyrkaborna är delaktiga i den lokala demokratin

Fullmäktiges utvecklingsmål:

1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem

Nämndens mål:

1:2a Botkyrkaborna upplever att de kan påverka frågor inom nämndens verksamhetsområden som intresserar dem.

Analys

Kommunen ska vara möjliggörare för Botkyrkaborna och så långt som möjligt skapa ett kultur- och fritidsutbud tillsammans med medborgarna. Det är därför viktigt att det finns vägar för Botkyrkaborna att påverka verksamheterna. Representanter från olika seniorföreningar har t.ex. varit aktiva i att utveckla programmet till Seniorveckan under hösten och utvecklingen av Botkyrka kulturella allemansrätt sker i nära dialog med unga kulturombud från kommunens skolor. Likaså har föreningar i Botkyrka varit med och skapat utbudet i sommarens stora festival "Vi är Botkyrka".

Den enkätundersökning som gjordes med anledning av seniorveckan visar på att veckan är mycket uppskattad och att deltagande föreningar upplever att de är med och påverkar utbud och innehåll under veckan. Över 1000 seniorer deltog i 34 aktiviteter under 5 dagar, med spridning över hela Botkyrka.

Under året har Botkyrkas föreningsliv bjudits in till två stora träffar. Ett öppet hus med information om kommunens olika ekonomiska stöd, praktiska råd och tips inför kommande verksamhetsår, samt information om kommande

evenemang som Botkyrkas föreningar har möjlighet att vara delaktiga i. De bjöds också in till en kväll på temat demokrati där föreningsaktiva och politiker diskuterade civilsamhällets inverkan på och betydelse för den lokala demokratin.

Medborgare har fått ökade möjligheter att påverka både i planerade och pågående ny- och ombyggnation av idrottsanläggningar, samt i så kallade anläggningsråd i befintliga anläggningar. Ett investeringsprojekt som genomförs i nära samarbete med föreningslivet är Botkyrka cricketcenter som ska fungera som en regional anläggning för cricketsporten. I projektet har de aktiva cricketföreningarna i Botkyrka bidragit med synpunkter i tidigt skede och ska ta ett ansvar för drift av anläggning när den är klar 2019.

På Botkyrkas bibliotek uppmanas besökarna till att komma med egna förslag på inköp av medier och programinnehåll. Nytt för 2018 är att bibliotekens besökare, genom en särskild märkning med bokmärke, kan se när böcker är inköpta på inköpsförslag.

Brukarundersökningen som genomförs vartannat år inom nämndens verksamheter visar också på att en relativt stor andel av besökarna känner att de kan påverka verksamheten om de skulle vilja, men att möjlighet till påverkan är ett område som verksamheterna kan arbeta ytterligare med.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel (%) besökare som anser att de kan påverka verksamheten om de skulle vilja ökar.		68 %	70 %	

Brukarundersökningen som ovan målsatta mått baseras på genomförs nästa gång hösten 2019.

Nämndens mål:

1:2b Medborgarna upplever att kultur- och fritidsförvaltningen har deras fokus.

Analys

Medborgarens fokus är centralt i all verksamhet som Kultur- och fritidsförvaltningen bedriver. Under 2018 har flera projekt och aktiviteter påbörjats och genomförts med syfte att dels öka delaktigheten inom förvaltningens verksamhetsområden och också för att göra kultur- och fritidsverksamheterna tillgängliga för fler.

På biblioteken har vissa förändringar i biblioteksrummen gjorts för att det ska bli lättare för besökarna att orientera sig i utbudet, och för att själva lättare kunna söka information. I Tumba har biblioteksrummet omgestaltats då X-et muséet införlivats i biblioteket. Botkyrkas bibliotek har också jobbat mycket med uppsökande verksamhet för att locka fler Botkyrkabor till läsning och

besök på biblioteken.

Med anledning av det nya bibliotek och den konsthall som byggs i Fittja har informationsträffar hållits i Fittja centrum för att ge Botkyrkaborna möjlighet att följa med i arbetet.

Unga Botkyrkabor har under året haft möjlighet att prova-på eget skapande under evenemanget "Botkyrka skapar". Likaså har Botkyrkas barn och unga under festivalen Vi är Botkyrka fått chansen att prova på en mängd fritidsaktiviteter (mer om festivalen går att läsa under nämndmål 5:1a). Konsthallen har bedrivit öppen och medskapande verksamhet i Fittja under våren och sommaren.

Ett kvitto på att kultur- och fritidsverksamheterna har Botkyrkabornas fokus är resultaten från brukarundersökningen som genomfördes under hösten 2017. Besökarna i verksamheterna ger ett högt betyg vad gäller bemötande från personalen, och de uppger också att de känner sig välkomna till kultur- och fritidsverksamheterna. Nästa brukarundersökning genomförs hösten 2019.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel besökare som är positiva till personalens bemötande är minst 90 %		91 %	90 %	

Brucarundersökningen som ovan målsatta mått baseras på genomförs nästa gång hösten 2019.

Målområde/Process:

2.2 2 Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande

Kultur- och fritidsnämnden bedömer att man bidrar i god omfattning till detta målområde; inte minst med den breda och varierande verksamhet som biblioteken erbjuder Botkyrkabor i alla åldrar. Botkyrkas kulturella allemansrätt som ger barn och elever i Botkyrka ett rikt och varierat kulturprogram med konstnärlig och pedagogisk kvalitet bidrar också till målområdet.

Barn och unga i Botkyrka tar del av kulturupplevelser och aktiviteter under hela grundskolan genom den kulturella allemansrätten och vid biblioteken tar Botkyrkaborna del av det stora medieutbudet och den varierade programverksamheten.

Under 2018 har biblioteken satsat på att ge unga och vuxna Botkyrkabor möjlighet att öka sina digitala färdigheter med hjälp av olika aktiviteter som erbjuds på biblioteken.

Valet 2018 – ”Du bestämmer” var ett gemensamt projekt för hela Bibliotek Botkyrka. Demokratin fyllde 100 år och den 9 september var det val till kommunfullmäktige, landstingsfullmäktige och riksdag. Detta uppmärksamade Bibliotek Botkyrka genom en serie föreläsningar,

utställningar och aktiviteter under samlingsnamnet Du bestämmer. Det gjordes även insatser på biblioteken med informationsträffar runt gymnasievalet i början av året.

På kultur- och fritidsförvaltningen utbildas medledare som möter barn och unga i sitt arbete i ett språkutvecklande arbetssätt. Högre kompetens inom detta område ska ge unga Botkyrkabor ökade förutsättningar att utveckla sitt talade och skrivna språk under sin fritid.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

2:1 Botkyrkaborna har tillgång till likvärdig och kompensatorisk utbildning med hög kvalitet som leder till goda kunskapsresultat och rustar dem för framtiden

Fullmäktiges utvecklingsmål:

2:2 Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser.

Nämndens mål:

2:2a Ungas språk- och läsfärdigheter förbättras och läsandet ökar.

Analys

Läsande, språk och läsfärdigheter är ett prioriterat utvecklingsområde för nämnden. Verksamhet som bidrar till detta mål bedrivs på flera olika sätt inom kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter. Framförallt bibliotekens breda verksamhet som i stor utsträckning riktar sig till barn och unga och som bidrar till att stimulera elevernas läsande, språk och läsfärdigheter.

Barnens första bok, ett arbete där biblioteken når de allra minsta barnen, har vidareutvecklats genom att föräldrar bjuds in till visningar och information kring bibliotekens utbud och genom särskilda babystunder på biblioteken. Projektet Bokstart har påbörjats under året vilket innebär att barn på 6 månader och deras föräldrar får hembesök av barnbibliotekarier. På så vis etableras en första tidig relation till böcker, läsning och biblioteken. Först ut för Bokstart var Storstreten och Norsborg.

I hela kommunen satsas särskilt på att bjuda in föräldrar till bibliotekens programverksamhet och program som är riktade mot barn. Dessa föräldrar och barn nås bl.a. genom samverkan med öppna förskolan samt öppna sagostunder på eftermiddagarna.

Under höstlovet hölls en två-dagars barnboksfestival på Tumba/Tullinge bibliotek där både Botkyrkas föräldrar och förskolepersonal var inbjudna. Förlag och författare presenterade böcker, föreläsningar om läsning och läs- och språkutveckling hölls och barn och föräldrar deltog i sagostunder och workshops. Festivalen blev uppskattad och återkommer 2019 med nytt tema

och fler samarbetspartners.

Barn och unga Botkyrkabor får hjälp med läxläsning vid fritidsgårdar och mötesplatser för unga vuxna. Utöver det görs också en mängd läs- och skrivfrämjande aktiviteter tillsammans med de unga besökarna. T.ex. har ungdomsbibliotekarie från Hallunda bibliotek under året hållit i många högläsningstillfällen för besökarna på Musikhuset Norsborg. Det har blivit ett populärt inslag för en målgrupp som vanligtvis inte besöker bibliotek och där många i publiken inte heller brukar läsa.

Under 2017 inledde kultur- och fritidsförvaltningen ett arbete i att utbilda medlemmarna i ett språkutvecklande arbetssätt. Detta arbete pågår och språkpiloter har utsetts inom varje verksamhetsgren som i sin tur ska kunna utbilda kollegor så att kunskapen inom organisationen lever vidare efter avslutat projekt. Högre kompetens inom detta område ska ge unga Botkyrkabor ökade förutsättningar att utveckla sitt talade och skrivna språk under sin fritid.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel (%) unga som anger att de läser på sin fritid ökar.				46 %

Ovan mått baseras på fritidsvaneundersökningen som görs som en del av skolenkäten åk 4–9. (läser= som läser minst varje vecka eller mer). Mätningen genomfördes första gången 2018 och utfallet ger ett utgångsvärde för kommande målsättningar. Det är svårt att hitta statistiskt underlag som ger en bra jämförelse. Mediebarometern från 2017 visar siffror på andel av befolkningen 9–79 år i Sverige som använder olika medier en genomsnittlig vecka (procent). Där anger 83% av unga 9–14 år att de läser bok en genomsnittlig vecka.

http://www.nordicom.gu.se/sites/default/files/mediefakta-dokument/Mediebarometern/Mbar_Tema_rap/mediebarometern_2017_de_forsta_resultaten.pdf

Nämndens mål:

2:2b Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser.

Analys

Skolelevers deltagande i Botkyrkas kulturella allemansrätt är högt. Antalet bokade besök i Botkyrkas kulturella allemansrätt var 23 879 st. vilket betyder att ett stort antal av Botkyrkas elever vid förskolor och skolor har deltagit i någon form av kulturell aktivitet under 2018. Dock finns det fortfarande skolor och ibland vissa klasser i skolor som inte alls tar del av utbudet, medan andra elever deltar vid flera tillfällen. Under året har dialogen fortsatt med utbildningsförvaltningen och med rektorer på de aktuella skolorna.

Handlingsplaner har upprättats för att skapa ett mer jämlikt deltagande, vilket speglas i det nya målsatta mått som tagits fram för 2019.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andelen (%) elever som deltar i den kulturella allemansrätten är minst 80 %.	80 %	80 %	80 %	85 %

Nämndens mål:

2:2c Botkyrkabornas egenmakt stärks genom att deras digitala färdigheter förbättras

Analys

Under 2018 har unga och vuxna Botkyrkabor ökat sina digitala färdigheter genom olika aktiviteter som erbjuds på biblioteken. Det har exempelvis handlat om bokningsbara tider i datorhandledning och introduktion till PressReader. PressReader är en digital tjänst som erbjuder mer än 5000 tidningar och magasin digitalt. Träffar har också hållits med genomgång om hur olika myndigheters hemsidor ser ut och fungerar.

Tillgängligheten till PressReader har blivit ännu bättre, bland annat på flera större idrottsanläggningar, men också på biblioteken.

Genom projektet "Valet 2018 - Du bestämmer" kunde Botkyrkaborna på biblioteken orientera sig i vilka rättigheter och möjligheter de har som medborgare. Bl.a. har en utställning om falska nyheter visat på varför det är viktigt med källkritik. Barn och ungdomar mötte frågor om egenmakt i aktiviteter och sagostunder. Nio sommarjobbare gjorde filmer som handlar om demokrati och möjligheter att påverka sitt liv.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Minst 75 % av deltagarna i bibliotekens aktiviteter gällande digitala färdigheter anser att deras färdigheter förbättrats efter avslutad aktivitet			75 %	

Metod för att mäta ovan målsatt mått är framtagen. Uppföljning påbörjas 2019.

Målområde/Process:

2.3 3 Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Kultur- och fritidsnämnden bedömer att man bidrar till målområdet *Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna* i godtagbar omfattning. Verksamhet som bidrar till målområdet bedrivs genom mötesplatserna för unga vuxna och genom att förvaltningen arbetar aktivt med att ge plats för och

möjliggöra för praktikanter och timanställda ungdomar i samband med t. ex festivaler och större projekt, men även i ordinarie verksamhet. Arbetet för att stödja kulturintresserade ungdomar fortsätter med t.ex. studiebesök vid utbildningar och arbetsplatser inom kulturområdet.

Utöver det finns även möjligheter för Botkyrkaborna att stärka sina förutsättningar för studier, arbete och företagande inom de flesta av nämndens mötesplatser.

Under våren genomfördes en utvärdering av mötesplatserna för unga vuxna. Utvärderingen var ett led i kommunstyrelsens uppdrag att bereda fram ett ärende för att förtydliga och implementera tydligare riktlinjer för kommunens unga vuxna-verksamheter. I utvärderingen konstaterades det att det inte går att uttala sig om i vilken utsträckning mötesplatsernas verksamhet stöttar de unga vidare till studier och arbete och att det råder olika uppfattningar om förvaltningarnas ansvar i förhållande till mötesplatserna.

Under hösten fattades beslut i kommunstyrelsen om att mötesplatserna för unga vuxna ska stängas 31 mars 2019 och att arbetet med unga vuxna då ersätts av andra insatser. Syftet är att samverka mellan de olika förvaltningarna då stärks och att det leder till att fler unga vuxna kommer till arbete och studier.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

3:1 Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete eller företagande

Nämndens mål:

3:1a Unga vuxna upplever att de får stöd i sitt vuxenblivande via kultur- och fritidsverksamheterna.

Analys

Under våren genomfördes en utvärdering av mötesplatserna för unga vuxna. Utvärderingen var ett led i kommunstyrelsens uppdrag att bereda fram ett ärende för att förtydliga och implementera tydligare riktlinjer för kommunens unga vuxna-verksamheter. I utvärderingen konstaterades det att det inte går att uttala sig om i vilken utsträckning mötesplatsernas verksamhet stöttar de unga vidare till studier och arbete och att det råder olika uppfattningar om förvaltningarnas ansvar i förhållande till mötesplatserna.

Under hösten fattades beslut i kommunstyrelsen om att mötesplatserna för unga vuxna ska stängas 31 mars 2019 och att arbetet med unga vuxna då ersätts av andra insatser. Syftet är att samverka mellan de olika förvaltningarna då stärks och att det leder till att fler unga vuxna kommer till arbete och studier.

Fram tills i mitten av hösten byggdes det vidare på mötesplatserna för unga

vuxna i Hallunda/Norsborg och Storvreten, men detta har stoppats i och med beslutet om nedläggning.

En hel del aktiviteter som stödjer unga i sitt vuxenblivande görs dock kontinuerligt både på mötesplatserna för unga vuxna och i andra verksamheter. Ungdomar får t. ex möjlighet att testa och utveckla sina ledaregenskaper inom kultur- och fritidsverksamheterna bl.a. genom att vara ungdomsledare på mötesplatserna Grunden och Ungdomens hus, och genom att hålla i aktiviteter för yngre besökare på Musikhuset. På mötesplatserna förs löpande många vägledande och coachande samtal med de unga vuxna besökarna som handlar om livsfrågor, yrkes- och studieval. Möjlighet för besökarna att delta i såväl spontana som strukturerade samtal finns genom samtalsgrupper för tjejer och killar på alla mötesplatserna.

Förvaltningens arbete med ungdomar och unga vuxna som har intresse för konst och kultur är brett och utvecklat. Unga vuxna erbjuds olika former av mentorskap, vilket innebär stöttning i konstnärligt och kreativt skapande, och tillgång till nätverk som ger ingångar till ett konstnärligt och kreativt yrkesfält. Ett flertal studiebesök har gjorts under året, bland annat till konstnärliga högskolor som Dans och Cirkushögskolan och Konstfack.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel (%) besökare vid mötesplatserna för unga vuxna som upplever att de fått stöd till arbete, studier eller annan sysselsättning ökar.		82 %	Ökar	
Andel (%) tjejer respektive killar bland besökarna vid mötesplatserna för unga vuxna är jämnt fördelade (inom spannet 40 – 60 % av vardera kön)	21 %	30 %	40 %	24 %
Andel (%) kvinnliga respektive manliga årsarbetare vid mötesplatserna för unga vuxna är jämnt fördelade (inom spannet 40–60% av vardera kön)	35 %		40 %	40 %

Översta målsatta måttet baseras på brukarundersökningen som endast görs vartannat år. Därför saknas utfall för 2018. Siffrorna i mål och utfall på de två nedre måtten avser andelen tjejer/kvinnor.

Andelen tjejer bland besökarna vid mötesplatserna för unga vuxna har sjunkit jämfört med 2017, och förvaltningen har inte nått målet för 2018. Det är framförallt mötesplatsen i Hallunda/Norsborg som haft en lägre andel tjejer 2018 än 2017, vilket påverkar det totala resultatet för mötesplatserna. Den låga andelen tjejer vid mötesplatsen i Hallunda/Norsborg kan bero på förändringar i personalgruppen under året, där personal som lockat många tjejer slutat, samt att de tillfälliga lokalerna som mötesplatsen fanns i inte upplevdes tillräckligt inbjudande av tjejerna i området.

Nämndens mål:

3:1b Unga Botkyrkabor har möjlighet att prova på arbete inom kultur- och fritidsområdet.

Analys

Precis som 2017 tog Kultur- och fritidsförvaltningen sommaren 2018 emot långt fler feriepraktikanter än de 150 praktikantplatser som anvisas förvaltningen. 217 feriepraktikanter provade på olika arbetsuppgifter inom förvaltningens verksamheter under sommaren.

Som tidigare år får också studenter från högskolor chansen att göra praktik på förvaltningen och inom många projekt och verksamheter tas unga Botkyrkabor in som assistenter eller projektledare när det lämpar sig. Förvaltningen arbetar aktivt med att ge plats för och möjliggöra för praktikanter och timanställda ungdomar i samband med t.ex. festivaler och större projekt men även i ordinarie verksamhet.

Inom den organiserade spontanidrotten har 72 ungdomar haft timanställning eller möjlighet att prova på arbete.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Antal feriepraktikanter inom förvaltningen är minst 150.	202	288	150	217

Utfallet 2018 avser antal feriepraktikanter som togs emot direkt av förvaltningen. Därtill fanns ca 40 feriepraktikanter inom föreningslivet.

Målområde/Process:

2.4 4 Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Kultur- och fritidsnämnden bedömer att man bidrar i god omfattning till målområdet utifrån den omfattning som nämndens reglemente medger. Inom samtliga fyra verksamhetsområden bedrivs verksamhet riktad till såväl äldre som personer med funktionsnedsättning.

Under sommarlovet har också en särskild satsning gjorts mot barn som lever i familjer med försörjningsstöd eller som på andra sätt har begränsad tillgång till kostnadskrävande fritidsutbud, så att de kan delta i kostnadsfria sommarlovsaktiviteter. Detta har genomförts i samarbete med socialförvaltningen.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

4:1 Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv

Nämndens mål:

4:1a Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv.

Analys

Mycket görs inom kultur- och fritidsverksamheterna för att Botkyrkabor med behov av stöd får en bra fritid.

Botkyrkabor som bor på vård- och omsorgsboenden i kommunen får ta del av en bred kulturverksamhet som arrangeras av ett nätverk av kulturombud inom kommunen. Personal från vård- och omsorgsboenden har utbildats inom kultur och hälsa, vilket resulterat i ökad kunskap om kulturens hälsofrämjande effekter och att fler aktiviteter har erbjudits de boende i deras vardag.

Invånare som inte själva kan ta sig till biblioteket kan genom tjänsten Boken komma få medier levererade hem. Genom medel från Kulturrådet har denna tjänst snabbare spridit sig mellan kommundelarna under det gångna året.

Seniorveckan är en uppskattad händelse för Botkyrkas äldre. I år har kommunikationsinsatserna stärkts dels genom sociala medier, och genom uppsökande arbete på utvalda mötesplatser där seniorer träffas. Detta resulterade i ett ökat deltagande i veckan, och en jämnare spridning inom kommunen än tidigare år.

För att stödja det livslånga idrottandet har äldres behov prioriterats upp i pågående eller planerade anläggningsprojekt. Konkreta exempel är det pågående projektet med ökad tillgänglighet till motions- och skidspårsystemet samt färdigställda aktivitetsytor som lockar till fysisk aktivitet på Brunna IP, såsom tennis, utegym och skridskoåkning.

Unga personer med funktionsnedsättning har kunnat ta del av ett utökat utbud av idrottsaktiviteter. Det har möjliggjorts tack vare att samarbetet mellan det lokala föreningslivet och kultur- och fritidsförvaltningen utvecklats ytterligare under året. Värt att nämna är att sommarlägret i Fittja hade rekordstort deltagande, att övernattningskollo genomfördes på den nyrenoverade S:t Botvidsgården och att Funkis-klassikern (stavgång, cykling, simning och löpning) hade premiär i Botkyrka.

Inom ramen för Botkyrkas kulturella allemansrätt finns ett utbud av föreställningar för särskolan. Regelbundet arrangeras nätverksträffar mellan kultur- och fritidsförvaltningen och särskolans företrädare vilket lett till ett ökat engagemang för deltagande i detta kulturutbud.

Under sommarlovet har en särskild satsning gjorts mot barn som lever i familjer med försörjningsstöd eller som på andra sätt har begränsad tillgång till kostnadskrävande fritidsutbud, så att de kan delta i kostnadsfria sommarlovsaktiviteter. Detta har genomförts i samarbete med socialförvaltningen.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel (%) 65 år och äldre som är nöjda med möjligheten att utöva fritidsintressen i Botkyrka ökar.	67 %	66 %	69 %	55 %
Andel (%) äldre 65 år och äldre som känner till kommunens utbud av kultur och fritidsaktiviteter för äldre ökar.		44 %	ökar	

Frågan som gäller kännedom om kommunens utbud av aktiviteter för äldre har ej ställts i 2018-års undersökning.

Andelen 65 år och äldre som är nöjda med möjligheten att utöva fritidsintressen i Botkyrka är lägre enligt 2018-års medborgarundersökning jämfört med 2017. Förvaltningen ser dock ett ökat deltagande i aktiviteter för målgruppen seniorer. När det gäller t.ex. seniorveckan så har de senaste årens modell att kontinuerligt bjuda in till dialogmöten lockat alltför personer att komma. Förvaltningen ser ett fortsatt behov av att tillgänglighetsanpassa befintliga mötesplatser så att denna målgrupp får ännu bättre möjligheter till en aktiv fritid.

Målområde/Process:

2.5 5 Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Kultur- och fritidsnämnden bedömer att man bidrar i mycket god omfattning till målområdet då stora delar av verksamheten syftar till detta. Botkyrkaborna deltar i olika kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter vid de mötesplatser som nämnden erbjuder och skapar själva ett utbud för andra genom föreningsaktiviteter, evenemang och projekt som på olika sätt stöds av nämndens arbete. Exempel på stödformer kan vara Kreativa fonden, Drömdeg och föreningsbidrag eller tillgång till lokaler och fritidsledare som stödjer ungas initiativ.

Sommarens aktiviteter har lockat många barn och barnfamiljer, och har haft deltagare från olika håll i kommunen. 3 700 barn och unga i Botkyrka tog del av sommarlovsaktiviteter. Utbudet var brett och varierat och hölls på flera olika platser i kommunen. Det har bidragit till en rolig och meningsfull fritid för många barn. Aktiviteterna har genomförts tillsammans med Botkyrkas föreningsliv och pengar är rekviderade från Socialstyrelsen. Sista helgen i augusti hölls festivalen Vi är Botkyrka i Hågelbyparken med nytt publikrekord på 6 500 besökare, jämfört med 5 000 besökare förra året.

Kulturskolan har nått långt i sitt omställningsarbete med att skapa likvärdiga förutsättningar för Botkyrkas barn och unga att delta i kulturskolan. Deltagandet har ökat i flera av de kommundelar som tidigare haft ett lågt

deltagande i kulturskolans verksamhet.

För att uppnå målet om ökad kvalitet och likvärdighet inom den öppna fritidsverksamheten krävs en långsiktig kvalitetssäkring av de öppna fritidsverksamheterna. En del i detta är det reviderade Utvecklingsprogrammet som ska antas under 2019. Utvecklingsprogrammet behöver sedan implementeras för att säkerställa resultat och måluppfyllnad.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

5:1 Botkyrkaborna har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv.

Nämndens mål:

5:1a Botkyrkaborna har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv.

Analys

För barn och unga i de föreningssvaga stadsdelarna har idrottsutbudet breddats och utökats. Exempel på nya verksamheter att delta i är tennis, friidrott, bordtennis, skridskoskola, volleyboll och judo i Hallunda/Norsborg. Det är ett resultat av ett samarbete med Stockholmsidrotten där två "aktivitetslotsar" är anställda för att arbeta operativt med att stärka befintlig föreningsverksamhet i prioriterade områden och med att starta ny verksamhet utifrån medborgarens behov.

Kulturskolans verksamheter för barn med särskilda behov har utvecklats och vuxit. Särskolorna erbjuder flera olika sorters verksamheter, bl.a. "Funkismegafonen" som är en stor sångsamling på Tumbascenen som förberetts med klassrumsbesök ute på varje skola. Under hösten startade en fritidskurs i dans för barn med särskilda behov "Funkisdans". Särskolorna har också i högre utsträckning än tidigare deltagit i aktiviteter inom ramen för Botkyrkas kulturella allemansrätt.

Även yngre barn skall kunna ta del av Kulturskolans verksamhet i syfte att bredda och nå ut till nya målgrupper. Kulturskolan har verksamhet på kommunens öppna förskolor där många barn och familjer når. Under hösten startade en fritidskurs Musiklek för barn i förskoleåldern. Får att nå till fler ungdomar som gillar att dansa så deltar kommunen i nätverket "Dans på röda linjen". Nätverket har lett till att nya ungdomar lär känna kulturskolan, och de får även kontakter och erbjuds danssammanhang utanför kommunen.

På samtliga öppna fritidsverksamheter får besökarna kontinuerligt möjlighet att ta del av olika former av fysiska aktiviteter, bl.a. fotboll och dans. Flera av verksamheterna har regelbunden tillgång till en gymnastiksal eller sporthall. På

loven är det särskilt fokus på att ha gemensamma aktiviteter där besökare från alla verksamheter deltar. Besökare på mötesplatserna för unga vuxna uppmuntras regelbundet att delta i hälso- och träningsinriktade aktiviteter. Olika typer av träning erbjuds 6 gånger i veckan.

På biblioteken har besökarna fått bättre möjlighet att hitta medier på sitt eget språk och att överblicka mediebeståndet på sitt lokala bibliotek, genom att bibliotekets arbetssätt kring mångspråkiga böcker utvecklats och skyltningen förbättrats. Genom att likställa medier på alla språk med svenska och engelska ska biblioteksrummet spegla att flerspråkighet är norm i Botkyrka. På flera språk har utlånen ökat markant i och med denna omställning. Uppsökande verksamhet, även på andra språk än svenska, genomförs på olika platser i norra delarna av kommunen. Medel från Kulturrådet och deras satsning Stärkta bibliotek har beviljats för detta arbete.

Sommarens aktiviteter har lockat många barn och barnfamiljer, och har haft deltagare från olika håll i kommunen. 3 700 barn och unga i Botkyrka tog del av sommarlovsaktiviteter. Utbudet var brett och varierat och hölls på flera olika platser i kommunen. Det har bidragit till en rolig och meningsfull fritid för många barn. Aktiviteterna har genomförts tillsammans med Botkyrkas föreningsliv och pengar är rekviderade från Socialstyrelsen.

Sista helgen i augusti hölls festivalen Vi är Botkyrka i Hågelbyparken med nytt publikrekord på 6 500 besökare, jämfört med 5 000 besökare förra året. Besökarna kom från olika delar av kommunen och 46 aktiviteter inom idrott, kultur och friluftsliv fanns för besökarna att prova på. På scenen fanns som tidigare år Bolibompa-draken, men det stora dragplåstret var artisterna Samir och Viktor.

Sedan 2017 frågas i medborgarundersökningen hur nöjd man är med de öppna mötesplatserna i kommunen. 2018 ser vi en liten positiv ökning, men det är svårt att dra några slutsatser av det. Vi ser dock i undersökningarna som görs bland besökarna inom kultur- och fritidsverksamheterna att de i stort är mycket nöjda med mötesplatserna.

Det är av stor vikt att nå ut till Botkyrkaborna för att visa på det utbud och de sammanhang som finns som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv. Kommunikationen måste ständigt ses över och förstärkas där det behövs. Nytt vad gäller kommunikationsmöjligheter 2018 är den förnyade evenemangskalendern på Botkyrka.se, där föreningarnas möjligheter att marknadsföra sina evenemang har förbättrats.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med de öppna mötesplatserna i kommunen (såsom bibliotek, föreningslokaler, fritidsgårdar, konsthall och besöksmål) ökar.		61 %	ökar	64 %

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med möjligheten att ta del av kulturaktiviteter ökar.				60 %
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever en god självskattad hälsa ska vara minst 75% i alla stadsdelar			75%	67%
Andelen Botkyrkabor som upplever en god självskattad hälsa jämfört med föregående år ökar i alla stadsdelar, främst i de med sämst upplevd hälsa*	0,73	0,74		0,78
Andel (%) invånare som är positiva till biblioteksverksamheten i kommunen är minst 80.	76 %	70 %	80 %	57 %
Andelen (%) tjejer och killar bland deltagarna vid organiserade spontanaktiviteter är jämt fördelat. (inom spannet 40–60% av vardera kön)	28 %	34 %	40 %	34 %

Den allmänna upplevelsen av biblioteken (enligt medborgarundersökningen) har sjunkit rejält. Tidigare år har det varit närmare 80% som är positiva till biblioteksverksamheten, men i årets undersökning endast 57%. Biblioteken kommer att vidta åtgärder, och arbeta vidare med både bemötande och verksamhet. Inga större händelser pekar dock åt detta resultat, tvärtom har flera bibliotekslokaler gjorts mer attraktiva och tillgängliga (Tullinge och Tumba), Fittja bibliotek har blivit en tryggare plats med många besökare, och biblioteksverksamheten syns överlag på fler platser än i endast biblioteken.

Hur man skattar sin hälsa varierar stort mellan stadsdelarna, där Tullinge och Vårsta Grödinge ligger i topp med 78% och 77% som skattar sin hälsa som god, medan endast 61% i Fittja skattar sin hälsa som god. *Kvotmättet vad gäller självskattad hälsa visar dock att skillnaderna mellan stadsdelarna har minskat. Mellan män och kvinnor finns inga stora skillnader på övergripande nivå vad gäller upplevd hälsa.

Siffrorna vid måttet som handlar om deltagarantal inom organiserade spontanaktiviteter visar flickors deltagande.

Nämndens mål:

5:1b Förutsättningarna för att aktivera sig fysiskt i Botkyrka är jämlika och likvärdiga.

Analys

Under 2018 har Botkyrkaborna kunnat låna idrottsutrustning gratis på två platser i Botkyrka, Brunna IP och Alby folkhälsopark. Den utrustning som är populärast att låna är skridskor och hjälmar för att kunna åka på de två konstfrusna ute-isbanorna i kommunen. Syftet är att göra det enkelt att idrotta och röra på sig framförallt för de Botkyrkabor som inte deltar i den organiserade idrotten.

Utbudet av aktiviteter inom den organiserade spontanidrotten har utökats under året jämfört med tidigare. Medborgare i olika åldrar kan nu välja mellan fotboll, basket, innebandy, dans, skidåkning, träna på utegym med instruktör, parkour, skridskoåkning mm.

Spontanidrottsplatser som lockar deltagare som inte är aktiva i den traditionellt organiserade idrotten har skapats under året. Exempel på detta är näridrottsplats för friidrott i Tullinge, konstgräsplan i Norsborg, upprustning av skid- och motionsspår Lida-Brantbrink-Harbro.

För barn och unga i de föreningssvaga stadsdelarna har idrottsutbudet breddats och utökats. Exempel på nya verksamheter att delta i är tennis, friidrott, bordtennis, skridskoskola, volleyboll och judo i Hallunda/Norsborg. Det är ett resultat av ett samarbete med Stockholmsidrotten där två "aktivitetslotsar" är anställda för att arbeta operativt med att stärka befintlig föreningsverksamhet i prioriterade områden och med att starta ny verksamhet utifrån medborgarens behov.

Trots stora anläggningsinsatser och en breddning och utökning av idrottsutbudet i kommunen så har, enligt kommunens medborgarundersökning, andelen Botkyrkabor som är nöjda med möjligheterna till motion och fysiska aktiviteter minskat 2018 jämfört med föregående år. Möjligen handlar detta också om att satsningarna inte kommunicerats tillräckligt väl, men kanske framförallt att det i flera fall handlar om satsningarna där Botkyrkaborna ser resultat först de kommande åren.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med möjligheterna till motion och fysiska aktiviteter ökar	73 %	76 %	75 %	68 %
Andel tjejer respektive killar bland idrottsföreningarnas totala deltagartillfällen ska vara jämt fördelat (inom spannet 40–60% av vardera kön)	35 %	37 %	40 %	37 %

Siffrorna i mål och utfall på det nedre måttet avser andelen tjejer. Andelen tjejer bland idrottsföreningarnas deltagartillfällen uppnår inte målet för 2018, men minskar inte heller utan bibehålls på samma nivå som 2017. Insatser planeras 2019 för att ytterligare stärka tjejers deltagande.

Nämndens mål:

5:1c Fler Botkyrkabor upplever att Botkyrka är en plats där det är lätt att genomföra egna idéer och initiativ.

Analys

I Botkyrka har kulturaktörer, såväl privatpersoner som föreningar många vägar till stöd för att möjliggöra sina projekt och kreativa idéer. 50 projektidéer har under 2018 beviljats medel genom kommunens kreativa stöd; Kreativa Fonden, Drömdeg och Evenemangsbidrag. Detta är en ökning jämfört med tidigare år och är ett resultat av satsningar på digital kommunikation och annonsering av projektstöden i sociala medier, samt en mer integrerad kommunikation i kommunens egna kanaler.

Kommunens stora sommarfestival Vi är Botkyrka festivalen är ett evenemang där Botkyrkas föreningsliv får vara med och påverka innehåll och komma med idéer om hur festivalen kan utvecklas och som tidigare beskrivits har unga Botkyrkabor varit med och skapat festivalen This is Alby i augusti. De fick själva ansvara för programinnehåll, sponsring och kommunikation, med stöd av en projektledare från kommunen.

I verksamheter riktade mot barn och unga, t. ex fritidsgårdarna och mötesplatserna för unga, arbetar personalen löpande med att stötta besökarna i att utveckla och genomföra sina idéer. Musikhuset Norsborg har under våren t. ex. haft träffar där man arbetat med filmskapande. Besökare på mötesplatserna för unga vuxna har kommit i kontakt med och fått vidare inspiration/stöd av andra aktörer som The good talents och Changers Hub. Kulturskolans pedagoger deltar också och skapar verksamhet tillsammans med ungdomar på fritidsgårdarna och mötesplatserna t. ex finns, nytt för i år "AvKärlek Alby" som är en typ av coachande öppen scen en gång per månad i nära samarbete med Albys hjärta.

Medborgarundersökningen 2018 visar på att en större del av de Botkyrkabor som svarat på undersökningen anser att Botkyrka är en plats där det är lätt att genomföra nya idéer och initiativ, än tidigare år. Möjligen är detta ett resultat av de satsningar som gjorts kring kommunikationen av kommunens kreativa stöd.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever att Botkyrka är en plats där det är lätt att genomföra nya idéer och initiativ ökar.	34 %	33 %	ökar	45 %

Nämndens mål:

5:1d Kvaliteten inom den öppna fritidsverksamheten ökar och är likvärdig och motsvarar medborgarnas behov

Analys

För att uppnå målet krävs en långsiktig kvalitetssäkring av de öppna fritidsverksamheterna. En del i detta är det nya Utvecklingsprogrammet för öppen fritidsverksamhet som är under framtagande och som kommer antas under 2019. Utvecklingsprogrammet behöver sedan implementeras för att säkerställa resultat och måluppfyllnad.

Nämnden uppmanades i 2018 års Mål och budget att ansöka om statligt bidrag från den nya myndigheten Delegationen mot segregation, för att finansiera kvalitetssäkring av den öppna fritidsverksamheten. Utifrån de kriterier som framgick då bidraget utlystes under våren framkom dock att detta bidrag inte var applicerbart för ändamålet. Det utlystes dock andra statliga medel från Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor, med särskild inriktning mot just öppen fritidsverksamhet, vilket nämnden ansökte om och beviljades. Tyvärr kom detta väldigt sent på året och pengarna kunde rekvireras först i slutet av september och skulle användas före årsskiftet. Totalt nyttjades ca 100tkr, vilket inte är extra medel i den nivå som skulle behövas för att kompensera för det egentliga behov som finns och som nämnden tidigare lyft fram.

I och med den nya inriktningen för arbetet med unga vuxna, där de befintliga mötesplatserna för denna målgrupp läggs ned, kommer fritidsgårdsverksamheten tillföras mer resurser, vilket kan bidra till att öka kvaliteten då det möjliggör bättre anställningsformer och löner för personal.

Under året har fler barn i kommunen fått tillgång till öppen fritidsverksamhet i och med att den nya fritidsklubben Falken öppnat, placerad i Kassmyra/Broängen.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel (%) barn och unga som upplever att de har goda möjligheter till en aktiv fritid ska öka.				85 %
Andel (%) fritidsledare med minst fritidsledarutbildning eller motsvarande ökar	29 %	48 %	40 %	52%

Mättet om barn och ungas upplevelse av sin fritid baseras på fritidsvaneundersökningen som görs som en del av skolenkäten (åk 4–9.) Mätningen genomfördes första gången 2018 i denna form. En hög andel av de svarande uppger att de har goda möjligheter till en aktiv fritid; detta gäller både för pojkar och flickor.

Nämndens mål:

5:1e Förutsättningarna för att delta i kulturskolans verksamhet är likvärdig för barn och unga inom målgruppen.

Analys

Lika stor del av barnen som bor i kommunens olika stadsdelar, lika stor del skall också ta del av Kulturskolans verksamheter. För att skapa förutsättningarna för detta ställer Kulturskolan om sin verksamhet och styr den till de stadsdelarna med lägst deltagande. Omställningsarbetet innebär nya samarbeten med skolan och förskolan och lågtröskelundervisning på fritidsgårdar och mötesplatser, med ambitionen att de öppna verksamheterna leder till att barnen sedermera anmäler sig till Kulturskolans kurser och deltar i den mer kontinuerligt organiserade kursverksamheten. Ett annat led i omställningsarbetet är metodutveckling för undervisning i grupp.

Kulturskolan har ett målsatt mått där deltagandet visas utifrån vilken stadsdel som eleverna tillhör. Statistik för 2018 visar hur Kulturskolan har ökat deltagandet i de tre områden där det har legat lågt. I Alby är andelen deltagartillfällen nu högre än målet som ligger på 15%. Det beror delvis på den verksamhet som drivs på Albys hjärta i form av musikproduktion hiphop/rap, och "Öppen scen"-verksamheten "Av kärlek Alby" och skolnära verksamhet på Kvarnhagsskolan.

I Fittja har deltagandet ökat till 8% och närmar sig målet på 9%. Detta beror bland annat på skolnära verksamhet på Tallidskolan och samarbete med fritidsgården Fittjapulsen.

I Hallunda/Norsborg har deltagandet ökat till 12% men här finns fortfarande mycket kvar att göra för att nå målet som är 22%. Ett problem i detta område är att Kulturskolan har svårt att få tillgång till lokaler i områdets skolor. Kulturskolan hyr nu in sig i Hallunda Folkets hus, och har också gjort flera öppna events i Hallunda centrum.

Målsatt mått	Utfall 2017	Mål2018	Utfall 2018	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Andel (%) deltagare i kulturskolans verksamhet motsvarar målgruppens storlek i varje stadsdel: **						
Hallunda/Norsborg (22%)*	9%	ökar	12%	ökar	ökar	22%
Alby (15%)*	15%	15%	17%	15%	15%	15%
Fittja (9%)*	3%	ökar	8%	ökar	ökar	9%
Tumba/Grödinge/Vårsta (31%)*	33%	minskar	32%	minskar	minskar	31%

Målsatt mått	Utfall 2017	Mål2018	Utfall 2018	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Tullinge (23%)	39%	minskar	32%	minskar	minskar	23%
**Siffrorna i vänsterkolumnen anger hur stor del av den totala målgruppen för kulturskolan som 2022 beräknas finnas i varje stadsdel. Deltagare i kulturskolans verksamhet beräknas utifrån antal deltagartillfällen och inkluderar utöver deltagartillfällen i kursverksamheten också deltagartillfällen i öppen och skolnära verksamhet.						

Målområde/Process:

2.6 6 Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Kultur- och fritidsnämnden bedömer att man bidrar i god omfattning till målområdet.

Belysning och skyltning har förstärkts på flera idrottsplatser för att öka tryggheten för besökarna. Tillgänglighetskartläggningar görs inom flera verksamhetsområden samt löpande kartläggningar över renoverings- och utvecklingsbehov.

Förvaltningen deltar i tidiga skeden av stadsplanering för att säkerställa Botkyrkabornas möjligheter till bostadsnära fysisk aktivitet och idrott och bevakar också kulturmiljöfrågorna i olika detaljplaneprocesser tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

6:1 Mer kreativa stadsmiljöer och mer tillgänglig natur ökar tryggheten och hemkänslan hos Botkyrkaborna

Nämndens mål:

6:1a Kultur- och fritidsnämndens mötesplatser upplevs som trygga, tillgängliga, inspirerande och välkomnande.

Analys

Trygghet och tillgänglighet har ökat genom att belysning och skyltning förstärkts på flera idrottsplatser, t.ex. på Brunna IP och i kommunens motionsspår. Botkyrkaborna har också kunnat utöva aktiviteter i en välkomnande i miljö i kommunens sporthallar, som besiktigats och åtgärdats under året.

Tillgänglighetsanalyser av samtliga bibliotek är genomförda. Idag kan medborgaren planera sitt besök på biblioteken genom att gå in på Bibliotek

Botkyrkas hemsida, och få nödvändig information om tillgänglighet. För att öka invånarnas tillgänglighet till biblioteken kommer Fittja bibliotek att anpassa hylluppställningssystemet. Eftersom Fittja biblioteks nya lokal inte öppnar förrän våren 2019 märker invånarna effekten tidigast under 2019.

Under året har ett lokalprogram för fritidsklubsverksamheten tagits fram (som även går att använda på fritidsgårdar). Lokalprogrammet syftar till att säkerställa att nya framtida verksamhetslokaler uppfyller behoven för en trygg, tillgänglig, inspirerande och välkomnande miljö.

Enligt brukarundersökningen som genomfördes inom Kultur- och fritidsområdet under hösten 2017 så ökar Botkyrkabornas upplevelse av att Kultur- och fritidsförvaltningens lokaler är trygga och välkomnande. 93 % av besökarna anger att de känner sig välkomna till våra verksamheter. Känsla av trygghet, inom och utanför våra lokaler har också ökat sen undersökningen genomfördes senast (2015). Nästa brukarundersökning är planerad till hösten 2019.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel (%) besökare som anser att lokaler och anläggningar är trygga ökar.		92 %	90 %	
Andel (%) besökare som känner sig trygga utanför nämndens lokaler och anläggningar ökar.		79 %	80 %	
Andel (%) besökare som anser att nämndens lokaler och anläggningar är välstädade ökar.		81 %	75 %	

Brucarundersökningen som ovan målsatta mått baseras på genomförs nästa gång hösten 2019.

Nämndens mål:

6:1b Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och rikt kulturliv säkerställs i stadsbyggnadsprocessen.

Analys

Förvaltningen deltar i tidiga skeden av stadsplanering för att säkerställa Botkyrkabornas möjligheter till bostadsnära fysisk aktivitet och idrott. Riksten, Brunna och centrala Tumba är områden som förtätas i närtid, där fysisk aktivitet prioriterats högt i utvecklingsprogrammen. För Botkyrkaborna kommer det att innebära att det finns ett bra anläggningsutbud för spontan och organiserad fysisk aktivitet i dessa områden när de är färdigbyggda.

Förvaltningen bevakar också kulturmiljöfrågorna i olika detaljplaneprocesser tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen. Detta gäller för närvarande bland annat Hallunda gård, Landskapsutredning, Grindstugan, Ulfbergsgården och Södra Hamradalen. Viktiga kulturhistoriska värden i form av en stenåldersboplats har hittats i samband med markberedning av nya områden i Rikstens friluftstad. Botkyrkaborna visade ett stort intresse när visningar av boplatsen arrangerades, både för allmänheten och skolorna i närområdet. Det kulturhistoriska fyndet har nu lyfts in i kultur- och fritidsplanen för Riksten som ett värde att synliggöra i den framtida staden.

I samband med att kommunen bygger nytt eller renoverar så resurssätts medel till offentlig konst enligt 1% regeln. Under 2018 påbörjades två större projekt, konstnären Mandana Moghaddam som arbetar med Fittjahöjden och konstnären Shabnam Faraee med Storstretsparken. Båda projekten involverar lokal delaktighet.

Målområde/Process:

2.7 7 Effektiv organisation

Kultur- och fritidsnämnden bedömer att man bidrar i god omfattning till detta målområde.

Kultur- och fritidsförvaltningen har en effektiv organisation som man löpande följer upp och utvecklar. I enlighet med kommunfullmäktiges beslut 2015 om att införa ett processororienterat arbete i kommunen har förvaltningen påbörjat arbetet med att kartlägga och utveckla viktiga arbetsprocesser. Detta förväntas i förlängningen leda till ett stärkt fokus på medborgarna och stärka servicen för dem.

Genom att förvaltningen samverkar med andra offentliga aktörer får Botkyrkaborna tillgång till nationella och regionala resurser.

Kultur- och fritidsförvaltningen har under flera år haft en lägre andel sjukskrivna jämfört med kommunen som helhet, så också under 2018.

Förvaltningen arbetar för att öka mångfalden bland medarbetarna genom att arbeta med kompetensbaserad rekrytering. Dessa förändringar tar dock tid, speciellt vad gäller tillsättning av chefstjänster.

Förvaltningen arbetar för samlokalisering och samutnyttjande av lokaler för flera verksamheter där möjligt, både inom förvaltningen och över förvaltningsgränserna. Med det processororienterade arbetssätt som införs i kommunen blir också kommunens samlade lokalförsörjningsprocess tydligare, och ger bättre möjligheter för kultur- och fritidsverksamheterna att spela in sina behov av effektiva lokaler.

För att bidra till målet om en klimatsmart organisation har den nya metoden för återvinning av konstgräsgranulat använts på flera fullstora konstgräsplaner under året.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

7:1 Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov

Nämndens mål:

7:1a Kultur- och fritidsförvaltningen attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov.

Analys

Personalen är en mycket viktig tillgång för att verksamheterna ska bedrivas på ett tillfredsställande sätt. Att skapa en god arbetsmiljö är därför av stor vikt.

Biblioteken som haft problem med hög personalomsättning har under året bedrivit ett utvecklingsarbete för att skapa bättre arbetsmiljö som nu gett resultatet att omsättningen av personal har avstannat.

Fritidsgårdarna och fritidsklubbarna lyckas inte med målet att behålla personal över lång tid. En utmaning i detta är att det ofta handlar om deltidsanställningar, kvällsarbete och ett lågt löneläge i yrkesgruppen. Detta hör i hop med den större frågan kring kvalitetssäkring av den öppna fritidsverksamheten.

På flera av de tjänster som utannonserats hittills under året har det varit ett stort söktryck av kvalificerade kandidater. Inom vissa områden har det dock varit svårare att hitta kvalificerad personal; t.ex. inom biblioteken.

Kultur- och fritidsförvaltningen har under flera år haft en lägre andel sjukskrivna jämfört med kommunen som helhet. 2018 var siffran något högre än 2017, men fortfarande mycket lägre än kommunens totala andel sjukskrivna.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Personalomsättning (antal nyanställda/ avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska.		20,4/7,6	minskar	15,9/13,5
Frisknärvaron för medarbetare i Botkyrka ska öka (%) kvinnor/män.		96,1	ökar	95,1/96,3
Botkyrka kommuns genomsnittliga nivå på ett hållbart	79	81	80	80

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
medarbetarengagemang ska öka.				

Nämndens mål:

7:1b Bemanningen på förvaltningen ska spegla sammansättningen i befolkningen.

Analys

I all rekrytering, konsultuppdrag och programsättning arbetar Kultur- och fritidsförvaltningen utifrån ett kompetensbaserat- och mångfaldsperspektiv. I arbetet med att bemanna projektledare, funktionärer och andra roller i verksamheterna och evenemang strävar förvaltningen efter att rekrytera Botkyrkabor och individer med tidigare erfarenheter från områden liknande Botkyrka.

Inom samtliga verksamhetsområden arbetar man aktivt för att nå målet. En ingång har varit tim- och visstidsanställningar som sedan lett till vidareanställning. Delmålet vad gäller andel medarbetare med utländsk bakgrund ser ut att nås under 2018 likaså är det troligt att målet gällande chefer med utländsk bakgrund nås. Siffrorna för 2018 är dock ej tillgängliga ännu, utan kommer att kompletteras till den kommunövergripande årsredovisningen.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel (%) bland de anställda med utländsk bakgrund ökar.	38 %	39 %	40 %	
Andel (%) chefer med utländsk bakgrund ökar.	13 %	6 %	15 %	

Siffror för 2018 finns ej tillgängliga än. Kommer att kompletteras till den kommunövergripande årsredovisningen.

Nämndens mål:

7:1c Botkyrkaborna ska ha större tillgång till nationella och regionala resurser genom att förvaltningen samverkar med andra offentliga aktörer.

Analys

För att Botkyrkaborna ska få tillgång till nationella resurser bevakar förvaltningen ständigt nationella och regionala utlysningar av medel. Biblioteken och Kulturskolan har t. ex under året fått medel från Kulturrådet.

Ansökningar till Riksidrottsförbundet har inneburit att totalt 3,5 mnkr har

beviljats de två bygginvesteringarna Botkyrka cricketcenter och Broängens gymnastikhall. Regional samverkan kring drift och finansiering av Botkyrka cricketcenter är säkrad genom avtal. Investeringsprojektet påbörjades 2018 och invigs i augusti 2019.

Arbete sker med att erbjuda kontakter och överföra kunskap mellan unga Botkyrkabor och den kulturella och kreativa sektorn. Detta har resulterat i att unga Botkyrkabor kommit in på Konstnärliga högskoleutbildningar t. ex. Stockholms Dramatiska högskola och att lokala konstinitiativ har fått nationell uppmärksamhet. Botkyrka konsthall samverkar också med andra konstinstitutioner inom landet och bland annat fick feriepraktiserande ungdomar besöka Wanås Skulpturpark och på så vis ta del av en professionell kontakt i konst- och kulturfältet.

Precis som under föregående år ingår många medledare på Kultur- och fritidsförvaltningen i nationella och lokala nätverk och samarbetsorganisationer, med syfte att utbyta erfarenheter, bedriva påverkansarbete och samverka där det är möjligt.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

7:2 Botkyrka kommun har en god lokalhushållning

Nämndens mål:

7:2a Kultur- och fritidsnämnden har en god lokalhushållning.

Analys

Förvaltningen arbetar för samlokalisering och samutnyttjande av lokaler för flera verksamheter där det är möjligt, både inom förvaltningen och över förvaltningsgränserna.

Med det processororienterade arbetssätt som införs i kommunen blir kommunens samlade lokalförsörjningsprocess tydligare, och ger bättre möjligheter för kultur- och fritidsverksamheterna att spela in sina behov av effektiva lokaler.

Antal arenor som delas med andra kommuner är 3. Dessa är Botkyrka Skyttecenter, Botkyrka Cricketcenter och IP Skogen.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Antal arenor som delas med andra kommuner ökar		2	3	3

Fullmäktiges utvecklingsmål:

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral

Nämndens mål:

7:3a Energiförbrukningen i nämndens lokaler minskar.

Analys

I den mån möjligt arbetar Kultur- och fritidsförvaltningen för att energiförbrukningen i nämndens lokaler ska minska. Energiförbrukningen (kWh per kvadratmeteryta) minskade 2018 till 221, jämfört med 222, 2017.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Energiförbrukningen kWh per kvadratmeteryta i nämndens lokaler ska minska.	226	222	220	221

Nämndens mål:

7:3b Konstgräsplanernas miljöpåverkan minskar

Analys

På fyra stycken fullstora konstgräsplaner har granulat samlats in, tvättats och återanvänts.

Förvaltningen har startat en intern utredning kring miljösäkring av konstgräsplanerna. I samverkan med forskare och kommunens miljöenhet inventeras befintligt bestånd och åtgärder föreslås för att konstgräset ska ha så lite miljöpåverkan som möjligt.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Miljöåtgärder på konstgräsplaner görs på minst 4 anläggningar per år.			4	4

3 Betydelsefulla händelser

Historisk anläggningssatsning

Botkyrkaborna har, genom att en mängd nya idrottsanläggningar tillkommit och att flera äldre anläggningar rustats, fått förbättrade möjligheter att mötas och utöva spontan eller organiserad idrott. Möteslokaler i Fittja har rustats upp, motions- och skidspår har breddats och fått ny belysning, en mindre grusplan i Norsborg har fått konstgräs, fotbollsarenan i Alby folkhälsopark har fått nytt konstgräs och rustats upp, på Brunna IP har konstfrusen isbana, basketplan och utegym invigts och slutligen har en näridrottsplats för friidrott skapats i nära samverkan med föreningslivet i Tullinge. Det sistnämnda projektet har lockat ett flertal studiebesök från kommuner som varit intresserade av hur en sliten skolgårdsmiljö kunnat omvandlas till en näridrottsplats för friidrott till en kostnad av mindre än en miljon kronor.

Tre större investeringsprojekt som inleddes under året kommer att vara viktiga för att öka jämställdhet, inkludering och mångfalden i det lokala idrottsutbudet när de står klara att tas i bruk 2019. Dessa är:

- Upprustning av Broängens sporthall och nybyggnad av hall för gymnastikidrotten.
- Nybyggnation av Botkyrka cricketcenter, en regional arena för den växande cricketsporten.
- Omfattande upprustning av kommunens äldsta idrottsanläggning, Rödstu Hage IP, som dessutom tillgänglighetsanpassas fullt ut.

Sommaren i Fittjaköket

Fittjakökets konstcontainrar har funnits i Fittja sedan år 2014. Syftet har varit att skapa en tillfällig plats för olika former av möten kopplat till mat och konst fram till dess att konsthallen flyttar till Fittja.

Årets sommarsäsong som öppnade med konst- och grillfest och invigningen av en utomhusugn för brödbak, har varit full av aktivitet och besökare. Under sommarlovet var Fittjaköket öppet i stort sett varje dag och gästades av konstpedagoger, konstnärer och kockar. Den öppna konstverkstan blev mycket populär bland Fittjas sommarlediga barn och bidrog till att skapa glädje och trygghet i området. Cirka 850 barn gästade Fittjaköket under sommaren. Sommarsäsongen avslutades sedan med den årliga konstfestivalen Fittja mat & konst.

Nu har konstcontainrarna flyttat till Tullinge där kommer att nyttjas av Tullinge kanotförening, och Fittjaköket får en ny plats i konsthallen i Fittja.

Falken - Ny fritidsklubb för Botkyrkas barn

I augusti invigdes den nya fritidsklubben Falken i Kassmyra/Broängen. I och med att Falken öppnat finns nu 11 fritidsklubbar i kommunen, som bidrar till att Botkyrkas barn får möjlighet till en meningsfull fritid. På Falkens

fritidsklubb får barn i åldern 10–12 år bland annat möjlighet att äta mellanmål med nya vänner, prova på aktiviteter med fritidsledare och planera roliga utflykter inför loven. Falkens fritidsklubb är mycket uppskattad av barn i området och har ca 30 besökare varje dag.

Stärkta bibliotek och en bra bokstart

Med hjälp av medel från Kulturrådets satsning Stärkta bibliotek har tillgängligheten till bibliotekens utbud och verksamhet förbättrats och fler har nåtts. Särskilda satsningar på att nå Botkyrkabor med annat modersmål än svenska har gjorts, på äldre och sjuka personer som har svårt att ta sig till biblioteken och på unga som behöver utveckla sina läsfärdigheter och sin läslust men som kanske inte söker sig till biblioteken i första hand.

Dessutom sjuösettes projektet Bokstart, där barnbibliotekarier besöker nyblivna familjer för en läsfrämjande insats. Det innebär samtal med föräldrarna om barns språkutveckling och att ett bokpaket lämnas över. Det första besöket görs när barnet är cirka sex månader, och ett andra besök vid 12 månaders ålder. Hembesöken följs sedan med en inbjudan till biblioteket när barnet är 18 månader.

Sommarens rekordsiffror

Sista helgen i augusti hölls festivalen Vi är Botkyrka i Hågelbyparken med nytt publikrekord på 6 500 besökare, jämfört med 5 000 besökare förra året. Besökarna kom från olika delar av kommunen och 46 aktiviteter inom idrott, kultur och friluftsliv fanns för besökarna att prova på. På scenen fanns som tidigare år Bolibompadraken, men det stora dragplåstret var artisterna Samir och Viktor.

Under sommaren fick barn och unga i Botkyrka ta del av rekordmånga roliga och spännande sommarlovsaktiviteter. Även under de övriga loven utökades de kostnadsfria lovaktiviteterna och det totala utbudet under året lockade till ca 10 000 deltagartillfällen. Aktiviteterna har genomförts tillsammans med Botkyrkas föreningsliv och möjliggjordes genom rekvisering av statliga medel från socialstyrelsen.

Den rekordvarma sommaren innebar för många Botkyrkabor en sommar med mycket bad och vattenlek på något av de fem kommunala utebaden. Hög vattentemperatur gav en lång badsäsong och resulterade i generellt besöksrekord på baden. Majoriteten av besökarna var barnfamiljer och ungdomar. Flera bad hade en förhöjd kvalitet på strandstädning genom förvaltningens samarbete med arbetsmarknad- och vuxenutbildningsförvaltningens Daglig verksamhet som komplement till den ordinarie renhållningen, vilket var lyckosamt och ska utvecklas kommande säsong.

4 Ekonomisk uppföljning och analys

4.1 Driftredovisning

Uppföljning och analys

Kultur- och fritidsnämnden redovisar en omslutning på **275 265 tkr** och ett positivt resultat för 2018 med **3 458 tkr**. Överskottet är högre än vad som framkommit vid årets delårsredovisningar och prognosuppföljningar.

Den största enskilda delen av överskottet ligger inom verksamhetsområdet Ungdom och förening och beror på **uteblivna kostnader på enheten för unga vuxna**. Ett överskott aviserades redan vid delår 2 p.g.a. förseningar i uppstarten av en ny mötesplats för unga vuxna och ökade därefter som en följd av kommunstyrelsens beslut om nedläggning av mötesplatserna i dess befintliga form.

På en helhetsnivå är **personalkostnaderna** en starkt bidragande faktor till nämndens överskott. Under 2018 har många rekryteringar genomförts som medfört att tjänster varit vakanta under långa perioder.

Även årets utfall på **kapitaltjänstkostnader** visar ett positivt utfall på drygt 1 miljon kr vilket bidrar till överskottet. Detta beror på investeringsprojekt som senarelagts, avbrutits på grund av ändrade verksamhetsförutsättningar (mötesplatser för unga vuxna) samt att det har rått viss osäkerhet kring rutinerna vid ianspråktagande av nya anläggningar.

Nämndens driftsbudget har liksom tidigare år stärkts på **intäktssidan** tack vare omfattande externa bidrag. Nämnden fick en särskild uppmaning i 2018 års Mål och budget att ansöka om statligt bidrag från den nya myndigheten Delegationen mot segregation, för att finansiera kvalitetssäkring av den öppna fritidsverksamheten. Utifrån de kriterier som framgick då bidraget utlystes under våren framkom dock att detta bidrag inte var applicerbart för det ändamålet. Det utlystes dock andra statliga medel från Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor, med särskild inriktning mot just öppen fritidsverksamhet, vilket nämnden ansökte om och beviljades. Externa medel har även beviljats från Socialstyrelsen och Kulturrådet. Sammantaget har dessa intäkter bidragit till ett berikat och breddat utbud för Botkyrkabona. De ökade projektmedlen påverkar dock inte nämndens resultat, eftersom satsningarna genererat motsvarande kostnader.

I jämförelse med föregående år har **städkostnaderna** som tidigare varit underbudgeterade istället bidragit något till nämndens överskott. En budgetpost som i likhet med tidigare år däremot har överskridits är kostnader för **reparation och underhåll**, vilket till stor del beror på skadegörelse och behov av akuta reparationer. Även **IT-kostnaderna** har överskridits, vilket noterades tidigt på året och den omfördelning som nu görs mellan nämnderna inför 2019 där kultur och fritidsnämnden får ett tillskott för IT-relaterade kostnader är därför välkommet.

Under året implementerades det nya budget- och uppföljningsverktyget ”BoP” fullt ut med förhoppningen att träffsäkerheten gällande analys och prognossäkerhet skulle öka. Tyvärr har resultatet inte varit tillfredsställande då systemet brustit framförallt i stödberäkningen av personalprognoser där manuella beräkningar och handpåläggning krävts vilket påverkat möjligheten att ha en tillförlitlig löpande uppföljning. Osäkerheten i systemet har bidragit till en försiktighet hos budgetansvariga. Oron för att underskatta sina kostnader har istället resulterat i ett större överskott än vad som framkommit i de prognoser som genomförts löpande under året. Problemen har varit gemensamma för hela kommunorganisationen och på central nivå jobbar man med kravställning och uppföljning gentemot leverantören (Visma) för att åtgärda befintliga och förhindra framtida problem.

Då det i samband med höstens prognosarbete dock stod klart att nämnden skulle göra ett betydande överskott har förvaltningen omfördelat medel för att möjliggöra akuta åtgärder och andra insatser som ytterligare bidrar till nämndens mål. Några exempel på insatser som genomförts är beviljande av bidrag för extra öppethållande på fritidsklubbar och fritidsgårdar under jullovet, inköp av hjärtstartare, sanering av granulat på konstgräsplaner, inköp av utrustning till Sportotek och materialinköp till biblioteken.

Nedan redogörs för 2018 års ekonomiska utfall fördelat per verksamhet:

Verksamhet (Tkr)	Utfall 2016 (Nettokostnad)	Utfall 2017 (Nettokostnad)	Budget 2018 (Nettokostnad)	Utfall 2018 (Kostnader)	Utfall 2018 (Intäkter)	Utfall 2018 (Nettokostnad)	Avvikelse 2018 (netto)
Nämnd	-492	-470	-550	-529	0	-529	21
Gemensam verksamhet	-10 874	-11 365	-14 587	-12 622	25	-12 597	1 990
Idrott och anläggning	-85 762	-88 116	-90 371	-106 981	16 070	-90 911	-540
Ungdom och förening	-53 271	-56 388	-61 892	-62 674	2 815	-59 859	2 033
Kultur	-43 755	-47 058	-48 376	-54 437	6 720	-47 717	659
Bibliotek	-35 825	-35 736	-35 662	-38 022	1 655	-36 367	-705
Summa	-229 979	-239 133	-251 438	-275 265	27 285	-247 980	3 458

Gemensam verksamhet (inklusive nämnd) +2011

Den gemensamma verksamheten visar på ett stort överskott. Resultatet beror till största del på att personalkostnaderna blivit lägre på kultur- och fritidsstaben med anledning av långa perioder av vakanta tjänster och lägre sysselsättningsgrad än budgeterat, samt att kostnaden för konsulter har minskat. Överskottet beror också på att förvaltningschefens reserv som finns som säkerhet för oförutsedda kostnader under året inte har behövts tas i anspråk. Utgifter för IT/e-utveckling som under året planerats belasta centrala

budgeten har heller inte fallit ut här, då respektive verksamhet kunnat bära sina kostnader själva.

Ungdom och förening +2033

På verksamhetsområdet Ungdom och förening ligger nämndens största överskott. Den främsta orsaken är att Kommunstyrelsens beslut om nedläggning av mötesplatserna för unga vuxna i dess befintliga form (KS/2018:633) medförde att arbetet med den planerade nya mötesplatsen för unga vuxna i Storvreten, som redan var försenat, helt och hållet avbröts. Därmed har budgeterade personal- och driftskostnader uteblivit på enheten Unga vuxna. Likaså har enheten inget utfall på de kapitaltjänstkostnader som budgeterats kopplat till investeringsprojekten för de planerade nya mötesplatserna i Storvreten och Hallunda/Norsborg.

Ung fritid, som är en av de andra enheterna inom verksamhetsområdet redovisar däremot ett underskott. Detta beror dels på oförutsedda reparationskostnader på ett par fritidsgårdar i slutet av året samt en utbetalning av extra bidrag till fritidsklubbar och fritidsgårdar för inventarier och utökade öppettider under jullovet. Det sistnämnda var en insats som prioriterades utifrån kunskapen om förvaltningens totala överskott.

Verksamhetsområdets resterande överskott kan till viss del härledas till föreningsbidrag som inte betalats ut på grund av få ansökningar till bidragskategorierna *Ungdomsföreningar* samt *Startbidrag verksamhet för personer med behov av särskilt stöd*. I övrigt beror överskottet på minskade personalkostnader både på enheterna som haft vakanser och föräldraledigheter samt att det uppstod ett glapp under rekryteringen av ny verksamhetschef.

Idrott och anläggning -540

Verksamhetsområdet Idrott och anläggning prognostiserade redan tidigt under 2018 ett beräknat underskott. Underskottet har tack vare insatser och åtgärder under året kunnat följas upp och minimerats till att bli betydligt mindre omfattande än vad som befarades i tidigare prognoser. Vidtagna åtgärder är t.ex. senareläggning av rekryteringar och omfördelning av budget inom ram.

Underskottet beror till stor del på ökade kostnader på enheten Fritidsservice kopplat till skadegörelse, ökade städkostnader samt att säkerhetsbesiktning av kommunens sporthallar inneburit att ett antal akuta felavhjälpande åtgärder behövts genomföras. En ytterligare orsak är att den extrema värmen i somras skapade kondens i ishallarna, vilket förstörde isen. Avfuktare fick installeras och extra bemanning krävdes för att möjliggöra återställning och öppnande av ishallarna. En annan oförutsedd utgift var att ett föreläggande från miljöförvaltningen krävde sanering av konstgräsgranulat på Brantbrink.

Verksamhetsområdet har också haft lägre intäkter på Rackethallen som en följd av att delar av anläggningen inte kunnat användas i väntan på omfattande underhållsåtgärder, samt på uthyrningssidan på grund av att anläggningarna Idrottshuset, Broängen sporthall samt Tullingehallen periodvis har varit stängda på grund av golvbyte och upprustning. Vidare finns ett intäktsbortfall

på Botkyrka skyttecenter avseende medlemsavgifter och uthyrning som beror på den nya organisationsstrukturen som orsakat försenad avtalsskrivning. Från och med 2019 beräknas intäkterna komma in som planerat. Intäkterna på baden har ökat.

Eftersom nämndens totala budget samtidigt visat på ett överskott har även insatser gjorts inom Idrott och anläggnings verksamhetsområde, vilka varit sanktionerade men också bidragit till det negativa resultatet. Några exempel på detta är genomförda inköp av hjärtstartare, sanering av granulat på konstgräsplaner samt inköp av utrustning till Sportotek.

Underskottet balanseras genom övriga verksamheters överskott.

Kulturen +659

Kulturens verksamhetsområde visar totalt sett på ett överskott som framförallt härleds till långvariga vakanser på både chefs- och handläggartjänster. Dessa har uppstått dels under pågående rekryteringar, samt i ett fall där tjänsten inte ersatts. Även på Kulturskolan finns ett överskott knutet till personalbudgeten.

Kulturens verksamhetsområde har haft lägre kostnader för resor, annonsering och marknadsföring än planerat. Årets Vi är Botkyrka-festival visar också på ett överskott då effektivare samarbete med Hågelbyparken ledde till minskade kostnader för teknik och hyra av tält och utrustning, samt minskade marknadsföringskostnader då mer av detta gjordes genom digital produktion och annonsering.

Hyeskostnaderna för Konsthallen har blivit lägre under slutet av året. Enheten Konsthallen visar dock på ett underskott i årets resultat, vilket har varit känt tidigt under året. Underskottet beror på Konsthallens flytt till Fittja som medfört extra kostnader för arbetet med avyttringar, omgestaltung av X-etmuseet som ska vara kvar i Tumba, samt satsningen på konstcontainrarna i Fittja. Konsthallens underskott balanseras av överskottet på andra enheter inom verksamhetsområdet.

Biblioteken – 705

En betydande del av bibliotekens underskott (ca -500tkr) består av kostnaden för ett avgångsvederlag, då en tjänst avslutats som annars skulle ha blivit övertalig 2019. Vidare beror utfallet till stor del på ökade personalkostnader p.g.a. sjukskrivningar och högre vikariekostnader. En ny medieleverantör medförde också ökade kostnader i form av högre priser, samt att kostnader för e-böcker ökat på grund av högre efterfrågan på framförallt e-ljudböcker. Tidigt under året prognostiserades också extra utgifter i samband med införandet av GDPR.

Bibliotekens budget och verksamhet har samtidigt kunnat stärkas i och med att externa medel har beviljats från Kulturrådet till satsningarna Stärkta bibliotek och Bokstart, samt genom det årligen återkommande inköpsstödet för barn- och ungdomslitteratur. Underskottet balanseras genom övriga verksamheters överskott.

4.2 Investeringsredovisning

Projekt	Total budget	Total prognos	Total utfall	Avv tot bud-prog	Avv tot bud-utf	Riktvärde 2018	Utfall 2018	Avvikelse 2018	Slutredovisat
6043 Rödstu Hage Upprustning	0	0	-231	0	-231	0	-125	-125	
6044 Modernis. Broängens Sport	-3 000	-4 500	-1 291	-1 500	1 709	-3 000	-1 291	1 709	
6045 Byte Konstgräs Storvreten	-6 000	-5 941	-5 941	59	59	0	-45	-45	ÅR 2017
6046 Upprustning Brunna Ip	-11 210	-13 351	-13 167	-2 141	-1 957	-11 210	-3 916	7 294	
6047 Invent. Broäng/Kass m Frit	-400	-222	-222	178	178	-400	-222	178	
6049 Bibliotek Konsthall Fittj	-4 800	-5 640	-1 330	-840	3 470	-3 200	-1 289	1 911	
6050 Btka Cricket-center Nybygg	-4 500	-6 500	-2 782	-2 000	1 718	-4 500	-2 782	1 718	
6051 Btka Cricket-center inventarier	-2 000	-2 000	0	0	0	-2 000	0	2 000	
6703 Belysning Motionsspår	-10 800	-10 800	-7 851	0	2 949	-10 800	-7 851	2 949	
6704 Byte Konstgräs Alby Ip	-4 000	-3 741	-3 541	259	459	-4 000	-3 541	459	Feb 2019
6705 Mötespl Ungvux Ha-No Inv	-750	0	0	750	750	-750	0	750	Feb 2019
6706 Fittja Föreningshus	-1 000	-549	-469	451	531	-1 000	-469	531	Feb 2019
6707 Alby Bibliotek Inven.	-3 300	-3 300	0	0	3 300	-1 000	0	1 000	
Totaler	-51 760	-56 544	-36 824	-4 784	12 936	-41 860	-21 531	20 329	

Uppföljning och analys fleråriga investeringsprojekt

De fleråriga investeringarna har en budget på 51 760tkr och utfallet t.o.m. 2018 är 36 824 tkr, där kvarvarande medel flyttas till 2019. Prognosen för det totala utfallet visar i nuläget ett underskott, detta kommer dock att justeras då nämnden beviljats externa investeringsbidrag och motsvarande utökad investeringsram på några av projekten, vilket inte syns i 2018 års budget.

6043 Rödstu Hage IP

Projektet innebär en upprustad- och moderniserad friidrottsanläggning med löparbanor i 360 meters varv och banor för hopp och kastgrenarna. I projektet ingår även rivning och byggnation av nya tillgänglighetsanpassade omklädningsrum, toaletter och förråd samt renovering av driftlokaler och ny entré till idrottsplatsen. 2018 har det första spadtaget tagits för upprustningen, upphandlingen för markentreprenad genomförts och arbetet med idrottsytorna och markjusteringar påbörjats.

Tekniska nämnden har beviljats tilläggsmedel 8,5 mnkr för nybyggnation av servicelokaler. Upphandling av nybyggnation av servicelokaler har initierats hösten 2018 och slutförs våren 2019. Hela projektet förväntas hålla nuvarande budget och tidsplan vilket betyder att invigning av nya Rödstu hage IP sker i augusti 2019. Budget för bygginvesteringen ligger hos tekniska nämnden och det utfall som finns hos kultur- och fritidsnämnden ska föras om till dem.

De medel kultur- och fritidsnämnden förfogar över 2019 avser inköp av idrottsutrustning. Externa medel om 4,5 mkr för tillgänglighetsanpassat utegym, lekplats och spontanidrott har ansökts hos Arvsfonden. Besked förväntas under våren 2019. Kommunfullmäktige har beviljat utökad investeringsram för projektet med det ansökta beloppet för 2019. Det utökade utrymmet kan utnyttjas om ansökan beviljas och kommer då att synas i 2019 års budgetram.

6044 Broängen sporthall och gymnastik

Broängens sporthall rustades upp 2018 och togs i bruk i oktober. Nybyggnation av gymnastikhall pågår och förväntas vara färdigställd till sommaren 2019. Byggprojektet förväntas hålla tidsplan och lämna ett överskott.

Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för inköp av inventarier till upprustad sporthall och ny gymnastiktillbyggnad med kanslirum. Investeringsbidrag från Riksidrottsförbundet på 1,5 mkr är beviljat för projektet och investeringsramen har utökats med motsvarande summa för 2019, detta syns dock inte i 2018 års budgetram. Kultur- och fritidsförvaltningen beviljades efter delår 1 en ombudgetering av 3 mkr kronor från 2019 till 2018 för att kunna handla in utrustning till sporthallen som öppnats för verksamhet hösten 2018. Återstående medel ska användas till inköp av utrustning till gymnastikhallen som tas i bruk i augusti 2019. Inköp av inventarier förväntas hålla budget och tidsplan.

6045 Byte konstgräs Storstretens IP

Projektet har innehållit byte av konstgräsunderlag på två fullstora bollplaner, samt miljöåtgärder och upprustning av planernas belysning. En faktura för utfört arbete i projektet i november 2017 fakturerades först i januari 2018. Projektet är avslutat och slutredovisat i o m föregående årsredovisning.

6046 Upprustning Brunna IP

Projektet har i sin helhet innehållit ny läktare, upprustad arenabelysning och övrig anpassning av fotbollsarena för att uppfylla krav på tävlingsspel i division 1. Dessutom ny skyltning och belysning för hela idrottsplatsen, rivning av befintligt kansli/omklädningsrumsbyggnad på Brunna IP samt ersättning med moderna och funktionella lokaler i form av flyttbara moduler som innehåller 4 omklädningsrum, 1 funktionärsrum, 2 kansli lokaler, cafeteria, förråd och WC modul för allmänheten.

Följande har färdigställts 2018: friidrottsbana med 80 m löparbanor och hopp och kastbanor, lekplats med tema fysisk aktivitet, renovering av två tennisbanor, nybyggnation av utegym under tak, sportotek för utlåning av utrustning samt isbana och basketplan med läktare. Projektet förväntas göra ett underskott med ca 2,1 mkr vilket beror på att upphandling av konstfrusen isbana, tennisbanorna och basketplanen blivit dyrare än kalkylerat. Fördryrningarna har redovisats i delårsboksluten 2018. Projektets totalbudget är 14,4 mkr varav 3,2 mkr förts över till tekniska förvaltningen för paviljongbyggen. Projektet avslutades i december 2018 med invigning av den konstfrusna isbanan. Det prognostiserade underskottet förväntas balanseras inom ramen för förvaltningens totala investeringsmedel.

6047 Inventarier fritidsklubb Kassmyra/Broängen

Investeringen avser inventarieinköp till en ny fritidsklubb i Kassmyra/Broängen. Endast hälften av investeringsmedlen (222tkr av 400 tkr) har använts på grund av att en delvis redan möblerad lokal hyrs. Fritidsklubben som fått namnet Falken invigdes i augusti 2018 och slutredovisas i samband med årsredovisningen.

6049 Fittja konsthall och bibliotek

Kultur- och fritidsnämnden har 4,8 mkr i investeringsbudget för att genomföra samlokalisering av bibliotek och konsthall i Fittja. I det pågående projektet har kostnadsökningar uppstått på grund av digitaliseringen som medfört mer utvecklade och också dyrare inpasseringssystem, samt även allmän prisökning. Därför gjorde nämnden inför mål och budget 2019 ett kompletteringsäskande på 840 tkr som har beviljats. Investeringsanslaget blir därför totalt 5 640 tkr, vilket kommer att synas i budgetramen först 2019. Närmare 1,3 mkr nyttjades under 2018 och resterande beräknas användas i sin helhet 2019.

6050 Botkyrka cricketanläggning - nybyggnation

Projektet innebär att skapa en regional cricketanläggning i Norsborg med två inhägnade cricketplaner med arenabelysning och läktarsektion, samt nybyggnation av servicebyggnader med kansli, förråd, kafeteria och

omklädningsrum. Under 2018 har upphandlingar för mark- och husentreprenad slutförts och den del som avser markarbeten påbörjats.

Projektet Botkyrka cricketanläggnings totalbudget är 11 mnkr, varav 2 mnkr avser inventarier. Dessutom har projektet beviljats 2 mnkr i anläggningsstöd från Riksidrottsförbundet. Investeringsramen för projektet har utökats med motsvarande summa för 2019. Detta syns dock inte i 2018 års budgetram. De medel som ansökts hos Riksidrottsförbundet avser sportutrustning, planbelysning och är en övrig investering som ombesörjs av kultur och fritidsförvaltningen.

Kultur- och fritid projektleder även markentreprenaden och har begärt och beviljats omfördelning av 4,5mkr från tekniska nämnden.

Avtal kring ett längre markarrende har skrivits med markägaren Stockholm vatten AB. Då cricketcenter blir en regional anläggning har ett samarbetsavtal tecknats med Huddinge kommun som innebär att Botkyrka och Huddinge delar på driftkostnaderna och tillgången till anläggningen. Projektet förväntas hålla tidsplan och budget och avslutas i augusti 2019.

6051 Botkyrka cricketanläggning inventarier

Investeringen avser sportutrustning, resultattavla och läktare, som köps in våren 2019.

6703 Breddning belysning spårområde

Projektet har innehållit byte från kvicksilverlampor till LED-belysning i motionsspåren vid Lida, Brantbrink och Harbro. På vissa sträckor har även motionsspåret breddats samt vegetationsgallring genomförts för att öka tillgänglighet och nyttjandegraden. Under våren 2019 ska spårområdet ska även få tydligare upprustad entré med utegym vid Harbro. Det ursprungliga färdigdatumet har försenats då vissa markarbeten tar något längre tid än beräknat på grund av avsaknad av tjäle i marken, vilket förhindrat tunga fordon att köra i naturreservatet. Projektet har genomförts i nära samarbete med Upplev Botkyrka AB, kommunens miljöenhet och det lokala föreningslivet. Det förväntas hålla budget och avslutas våren 2019.

6704 Alby konstgräs

Byte av befintligt konstgräs på fullstor bollplan, samt miljöåtgärder i form av fångstfällor för gummigranulat. I projektet har även nya avbytarbås och målburar köpts in och läktare, belysning och staket rustats upp. Projektet har genomförts i sin helhet, endast slutfaktura för avbytarbås och redskap inväntas. Projektet lämnar ett överskott på 260 tkr. Projektet slutredovisas i samband med årsredovisningen.

6705 Mötesplats Unga vuxna Ha/No, inventarier

Projektet som avsåg inventarieinköp till en ny mötesplats för unga vuxna i Norsborg avbröts 2018 till följd av Kommunstyrelsens beslut om nedläggning av mötesplatserna i dess befintliga form. Inga kostnader hann belasta projektet som därmed lämnar överskott motsvarande den ursprungliga budgeten på

750tkr. Projektet slutredovisas i samband med årsredovisningen.

6706 Fittja föreningshus, inventarier

Projektet har inneburit ombyggnation av möteslokaler på nedervåningen i Fittja Gård. Lokalerna har anpassats i enlighet med riktlinjerna för möteslokaler med tillgänglighetsanpassad entré och wc, renovering av kök och konferensrum, ny möblering och teknisk utrustning. Projektet är genomfört och endast slutfaktura från larminstallatören inväntas. Förväntat överskott för projektet är 450 tkr av den totala budgeten på 1 mkr. Projektet slutredovisas i samband med årsredovisningen.

6707 Alby bibliotek, inventarier

Investeringskostnader i form av anpassningar till nya lokaler och troligen ökade ytor via extern huvudman. Investeringarna förväntas först år 2020 och 2021 med 1,0 respektive 2,3 mkr.

Uppföljning och analys årliga investeringsprojekt

Budgeten för de årliga investeringsprojekten 2018 har utökats i och med ombudgetering från 2017 samt att extra medel beviljats under året både från digitaliseringsfonden samt genom beslut i kommunfullmäktige. Överskottet är ca 900tkr, varav nämnden begär ombudgetering av 657tkr avseende E-utveckling. Då överskottet prognostiserades redan inför hösten fattades beslut om att tillskjuta andra projekt extra medel. Utfallet visar därför underskott på ett antal projekt mot den ursprungliga budgeten. Dessa är alltså medvetet genomförda avvikelser och totalt sett återlämnar nämnden ändå ett överskott från de årliga investeringsprojekten.

Projekt	Årsbudget	Utfall	Avvikelse	Slutredovisat
3192 E-Utveckling	-1 159	-502	657	
3262 Ombyggnation Southside	0	-63	-63	ÅR 2017
3263 Konstinköp	-100	-16	84	Feb 2019
3264 Gymutrustning Badhusen	-300	-342	-42	Feb 2019
3265 Botk.Hallen Tillgänglighe	-250	-304	-54	Feb 2019
3266 Utrustn Duschutr Lagret	-200	-45	155	Feb 2019
3267 Tillgängligh Anp Lagret	-250	0	250	Feb 2019
3268 Rfid-Utrustn Tumba Bibl.	-200	-166	34	Feb 2019

Projekt	Årsbudget	Utfall	Avvikelse	Slutredovisat
3270 Konstgr. Vallmopar Norsb	-400	-225	175	Feb 2019
3271 Eklid Näridr.Plats Uppr.	0	-257	-257	Feb 2019
3272 Inventarier Gulan Kof	0	-25	-25	Feb 2019
3273 Tumbascenen Tekn.Utr Kof	0	-137	-137	Feb 2019
3275 Omgestaltung Tumba Bibl.	0	-78	-78	Feb 2019
3299 Medborgarförslag	-200	0	200	Feb 2019
Totaler	-3 059	-2 160	899	

3192 E-utveckling

2018 års investeringsbudget för E-utveckling har en utökad ram som omfattar både en överföring från 2017 på 305tkr, samt att medel har beviljats från digitaliseringsfonden om 354tkr. Detta i kombination med att projekt har blivit billigare eller försenats gör att utfallet visar ett överskott. Medlen från Digitaliseringsfonden används för utveckling av systemet Boka Kultur. Andra investeringar som genomförts och/eller pågår är utökning av trådlösa WIFI accesspunkter, inköp och installation av nya besöksräknare, samt digitala skyltar.

Det planerade inpasseringsinförandet i Interbook GO har försenats men lösningen för integrationen har utvecklats och kommer att införas under 2019.

Med anledning av överskottet och att flera av de påbörjade projekten löper vidare och kommer att belasta 2019 års budget begär kultur- och fritidsnämnden ombudgetering av överskottet om 657tkr.

3262 Ombyggnation Southside

Tillgänglighetsanpassning av toalett och ombyggnation av kök på fritidsgården Southside genomfördes 2017. En faktura på 27tkr bestreds och var under utredning och betalades därför först 2018. Projektet är slutredovisat. Under 2018 har även fakturor på 35tkr, som avser konstinköp inom projektet nedan (3263), felaktigt hamnat här och bidrar till utfallet.

3263 Konstinköp

Årliga konstinköp. Utfallet visar på att budgeten i år inte har förbrukats i sin helhet, dels beror detta på att 35tkr felaktigt konterats på ovan nämnda projekt. I tabellen nedan redovisas de konstinköp som genomförts för

investeringsmedel som belastat både 3262 och 3263.

Konstnär	Konstverk	Medium	Pris
Diana Jabi	Utan titel	Fotografi	16 000 SEK
Rudy Loewe	Community Archive	Illustration	18 000 SEK
Juanma Gonzales	Urban Fabric	3 x teckningar	18 000 SEK
Totalt:			52 000 SEK

3264 Gymtrustning baden, samt ombyggnation Fittjabadet

Gymtrustning är inköpt och installerad i Storstadsbadet och Fittjabadet. Projektet har efter höstens omprioritering även kommit att omfatta en ombyggnation av Fittjabadet, vilket medför större kostnader än budgeterat.

3265 Tillgänglighetsanpassning entré Botkyrkahallen

Tillgänglighetsåtgärder är genomförda och projektet slutfördes i november. Projektet gör ett underskott.

3266 Lagret upprustning dusch

Åtgärden kostade enbart 45 tkr i stället för budgeterade 200 tkr. Projektet är avslutat och lämnar ett överskott.

3267 Lagret tillgänglighetsanpassning

Projektet har inte genomförts eftersom en utredning angående alternativ lokal pågår och lämnar därför ett överskott.

3268 RFID-utrustning Tumbabibliotek

Inköp av nya utlåningsautomater på Tumba bibliotek genomfördes under hösten.

3270 Vallmoparken konstgräs

Kommunfullmäktige biföll ett medborgarförslag om att anlägga konstgräs på en befintlig grusplan i Vallmoparken, Norsborg. Kommunfullmäktige anslag 400 tkr för projektet. Projektet är avslutat och lämnar ett överskott på 175 tkr.

3271 Eklid näridrottsplats för friidrott / 3299 Medborgarförslag

Ersättningsyta för Falkbergs BP som tagits i anspråk som evakuering vid upprustning av Falkbergsskolan. Totalbudgeten för näridrottsplats Eklid var 700 tkr, varav 500 tkr från utbildningsnämnden och 200 tkr från kultur- och fritidsnämndens pott för medborgarförslag. Projektet avslutades under 2018 och anläggningen invigdes i augusti. Projektet visar ett underskott på -57 tkr, vilket beror på att markåtgärder behövt göras för att inte grus ska dras in och förstöra löparbanorna.

3272 Inventarier Gulan

Avser inventarieinköp till fritidsklubben Gulan som bytt lokaler inför höstterminen 2018. Projektet lämnar ett överskott på 55 tkr, men en faktura som inte inkommit före årsskiftet kommer att belasta 2019 års budget.

3273 Ljusbord och projektor Tumbascenen

Inköp av ljusbord och projektor till Tumbascenen har genomförts som planerat till en total kostnad om 137tkr.

3275 Omgestaltung Tumba bibliotek

I samband med iordningställandet av Xet-museet i anslutning till Tumba bibliotek under 2018 aktualiserades behov av ommöblering och en del förändringar i rummet. För detta avsattes 80tkr i investeringsmedel till Tumba bibliotek.

5 Mått och nyckeltal

Uppföljning och analys

Volym		Utfall	Utfall	Utfall	Budget	Utfall
		2015	2016	2017	2018	2018
Idrott och anläggning	Antal besök badhus	133 362	141 525	142 534	137 000	136 500
	Sporthallar, antal kvm	24 899	24 899	24 899	24 899	24 899
	Konstgräsplaner, antal kvm	45 300	62 300	62 300	65 300	65 300
	Nyttjad tid/tillgänglig tid idrottsanläggning		43 898/52 961	44 200/52 961	45 500/52 961	45 500/52 961
Ungdom och förening	Antal besök, fritidsgårdar 12–16 år	87 581	89 340	63 817	70 000	62 826
	Antal besök, fritidsklubbar 10–12 år	105 347	98 414	90 675	95 000	91 838
	Antal besök, mötesplatser för unga	27 395	34 731	37 144	40 000	40 210
	Antal bidragssökande föreningar			69	75	77
Kultur	Antal personer i kontakt med Konsthallens verksamhet	21 336	22 115	19 954	15 000	13 451
	Antal bokade & nyttjade kursplatser i kulturskolan kursverksamhet			1 641	1 700	1 711
	Antal deltagartillfällen i Kulturskolans Öppna - och skolnära verksamhet			10 780	18 000	23 357
	Antalet bokade besök i			20 675	22 000	23 879

Volymer		Utfall	Utfall	Utfall	Budget	Utfall
	Botkyrkas kulturella allemansrätt					
Bibliotek	Antal besök inkl. besök bibliotekswebb	643 222	636 568	621 378	640 000	564 689
	Antal bibliotekslån	366 899	336 003	312 260	335 000	297 516

Kommentarer volymer:

Besöksantalet på Botkyrkas *badhus* blev något mindre än budgeterat. Det beror framförallt på den extremt långa och varma sommaren som lockade Botkyrkaborna att välja utebaden istället för innebaden, men även på att båda badhusen i perioder varit stängda för underhållsåtgärder.

Mellan 2017 och 2018 har det skett en viss minskning i antal besök på *fritidsgårdarna*. Skillnaden är liten men förvaltningen har inte nått upp till det mål som sattes för 2018. Antalet besök på fritidsklubbar har däremot ökat något från 2017 till 2018. Trots det uppnåddes inte det budgeterade målet för året. Det kan bero på att man vid verksamhetsplaneringen för 2018 hade en ambition om att den nya fritidsklubben i Kassmyra/Broängen skulle kunna öppna tidigare än den gjorde. Både vad gäller antal besök på fritidsgårdar och fritidsklubbar finns skillnader mellan kommundelarna. I Hallunda/Norsborg har besöken minskat på såväl fritidsgård som fritidsklubb medan besöken på både fritidsklubbar och fritidsgårdar i Tullinge ökat. I Fittja har fritidsgårdsbesöken ökat medan fritidsklubbsbesöken minskat. Det går alltså inte att göra en generell analys av utvecklingen, utan de olika verksamheterna analyserar hur deras besöksstatistik förändrats och om det behövs genomförs aktiviteter för att öka besöken.

Antalet besök på *mötesplatserna* för unga vuxna har ökat kontinuerligt sen 2015. Trots beskedet om nedläggning i slutet av oktober 2018, vilket hade kunnat innebära ett minskat antal besök, nådde mötesplatserna det budgeterade målet för 2018.

Antalet *bidragssökande föreningar* ökade från 2017 till 2018 och det budgeterade målet för året nåddes. En anledning till detta kan ha varit den kväll på temat demokrati där föreningsaktiva och politiker diskuterade civilsamhällets inverkan på och betydelse för den lokala demokratin, som genomfördes i april. Vid detta tillfälle kom förvaltningen i kontakt med föreningar som inte ansökt om bidrag tidigare och kunde informera om möjligheterna till det.

Antal personer i kontakt med *Konsthallens* verksamhet var under 2018 färre än tidigare år. Detta beror på att man under 2018 påbörjat flytten till nya lokaler i Fittja.

Kulturskolans omställningsarbete i syfte att skapa ökat deltagandet har gett resultat. De fina siffrorna beror delvis på samarbete i form av kompanjonlärarskap med tre skolor; Tallidskolan i Fittja, Kvarnhagskolan i Alby och Skogsbacksskolan i Storvreten. Under året har Kulturskolan även ökat undervisningen i grupp. Den undervisningstid som på detta sätt frigjorts, har bland annat gjort att öppna och flera större events, t ex konserter i Hallunda centrum och Dance battle i samarbete med Riksteatern har kunnat arrangeras.

Volymmåttan visar en minskning av de fysiska besöken på våra *bibliotek*. Ett lägre besöksantal bekräftas av personalens upplevelse men det exakta utfallet är osäkert. Osäkerheten beror på problem med de digitala räknarna på flera av biblioteken då ett nytt system till besöksräknarna infördes i början av året som medförde ominstallationer och inkörningsproblem. Utlånings-siffrorna har inte sjunkit i paritet med besöken enligt statistiken. E-boklånen har ökat mellan medan övriga lån minskade. Biblioteken kommer att arbeta mer med statistik under 2019 och eventuellt ta fram fler/andra nyckeltal framöver, bland annat eftersom biblioteken når många Botkyrkabor på andra sätt och ställen, inte bara i bibliotekslokalerna.

Nyckeltal, resursmätt		Utfall	Utfall	Utfall	Budget	Utfall
		2015	2016	2017	2018	2018
Idrott och anläggning	Kostnad per besök, badhus	76	78	78	80	80
Ungdom och förening	Kostnad per besök, fritidsgårdar	190	202	240	235	276
	Kostnad föreningsbidrag per invånare	125	125	125	125	121
Bibliotek	Kostnad per besök på bibliotek	54,9	56	57,5	56	66
	Kostnad per bibliotekslån	134	146	114	110	126

Kommentarer nyckeltal/resursmätt:

Kostnaden per *fritidsgårdsbesök* har ökat sen 2017. En förklaring är att antalet besök minskat.

Vad gäller kostnaden för *föreningsbidrag* per invånare var utfallet något lägre än budgeterat, och även jämfört med utfallet tidigare år. En förklaring till det är att invånarantalet ökat i större utsträckning än potten för föreningsbidraget.

Kostnaden för både *bibliotekslån* och *biblioteksbesök* har ökat beroende på sjunkande utlånings- och besöksiffror, vilket ger en dyrare kostnad per lån och besök. Samtidigt nås som sagt många Botkyrkabor på andra platser än i biblioteksrummen, och med annan biblioteksverksamhet än lån av medier.

6 Personalredovisning

6.1 Personalsammansättning

Anställningsförhållanden

Uppföljning och analys

Antalet medledare i förvaltningens verksamheter ökar något jämfört med föregående år, en utveckling som vanligtvis följer med ett ökat medborgarantal och växande verksamheter. I det här fallet är orsakerna framförallt att ett antal personer anställdes till den planerade nya mötesplatsen för unga vuxna i Hallunda/Norsborg, samt att externa projektmedel möjliggjort utökade personalresurser på biblioteken. Samtidigt har personal som varit föräldralediga/tjänstlediga ersatts av vikarier vilket också påverkar statistiken.

Förvaltningen har en könsfördelning på 55 % kvinnor och 45% män, dock med vissa skillnader mellan de olika yrkesgrupperna.

Sysselsättningsgraden har ökat mot förra året med en procentenhet till 83 %. Antalet deltidsanställda med anställningsomfattning 1 - 74 % fortsätter att minska medan antalet med anställningsomfattning 75 - 99 % samt heltidsanställda ökar.

Under 2019 kommer förvaltningen fortsätta att arbeta för att de deltidsanställda som önskar öka sin sysselsättningsgrad ska få möjlighet till det. Vid tidigare års kartläggning om önskemål för ökad sysselsättning har intresset varit lågt.

Anställningsförhållanden: Anställda, årsarbetare	2015	2016	2017	2018
Antal anställda*	224	230	242	258
Kvinnor	122	122	130	143
Män	102	108	112	115
Antal tillsvidareanställda*	159	159	164	175
Kvinnor	84	80	86	97
Män	75	79	78	78
Antal visstidsanställda månadsavlönade*	32	35	38	37
Kvinnor	19	24	22	23
Män	13	12	16	14
Antal visstidsanställda timavlönade*	41	43	49	54
Kvinnor	25	21	25	27
Män	16	21	23	27
Årsarbetare	164	167	177	186

Kvinnor	85	86	93	105
Män	79	82	84	81
Tillsvidareanställda årsarbetare	135	138	140	149
Kvinnor	69	68	73	84
Män	66	69	67	65
Visstidsanställda årsarbetare månadsavlönade	18	18	23	23
Kvinnor	11	13	13	15
Män	8	5	11	8
Visstidsanställda årsarbetare timavlönade	10	12	14	14
Kvinnor	5	5	7	6
Män	5	7	7	8
Andel tillsvidareanställda av månadsavlönade*	85,7%	84,8%	83,9%	85,5%
Kvinnor	84,2%	80,0%	81,0%	83,6%
Män	87,4%	90,4%	87,4%	88,0%
Andel visstidsanställda av månadsavlönade*	17,4%	18,7%	19,2%	18,1%
Kvinnor	18,9%	23,4%	20,4%	19,7%
Män	15,6%	13,2%	17,8%	16,0%

* Snittantal under året

Anställningsförhållanden: Heltid, deltid (månadsavlönade)	2015	2016	2017	2018
Andel heltidsanställda av månadsavlönade*	70,0%	66,1%	65,8%	66,7%
Kvinnor	68,7%	65,6%	65,0%	66,9%
Män	71,5%	66,7%	66,8%	66,3%
Andel deltidsanställda (75– 99%) av månadsavlönade*	9,1%	10,2%	10,8%	11,7%
Kvinnor	9,6%	9,3%	12,7%	15,1%
Män	8,6%	11,2%	8,6%	7,2%
Andel deltidsanställda (1– 74%) av månadsavlönade*	22,5%	25,5%	25,0%	23,2%
Kvinnor	23,3%	26,8%	23,6%	19,3%
Män	21,6%	23,9%	26,7%	28,3%
Sysselsättningsgrad (%) månadsavlönade*	84,0%	82,0%	82,0%	83,0%

Kvinnor	83,0%	81,0%	81,0%	84,0%
Män	85,0%	83,0%	82,0%	82,0%

* Snittantal under året

Personalstruktur

Uppföljning och analys

Könsfördelningen inom förvaltningen har under 2018 blivit något mindre jämn, men håller fortfarande en ganska jämn nivå om 55 % kvinnor och 45 % män. Det finns dock stora skillnader i könsfördelning inom vissa yrkesgrupper. Andel medarbetare som är <= 29 år samt >= 60 år har ökat något under året, övriga åldersgrupper har minskat. Medelåldern har ökat något under 2018 och ligger nu på 43,9 år.

Utländsk bakgrund

Siffrorna för utfallet 2018 är vid skrivande tidpunkt ännu inte klara. HR-enheten får tillgång till dessa inom den närmaste månaden och siffrorna kommer därför att kompletteras innan den kommunövergripande årsredovisningen för 2018 antas.

Sedan 2014 rekryterar förvaltningen kompetensbaserat vilket innebär en minskad risk för särbehandling och diskriminering. Kravprofiler har förändrats vad gäller formell kompetens för att öppna upp för fler sökande som besitter formella eller förvärvade kompetenser som bedöms som likvärdiga.

Förvaltningen annonserar i andra medier än normalt förekommande i kommunen och når genom det fler presumtiva kandidater även om man hittills inte kan dra några slutsatser över vilka rekryteringsvägar som fungerar bäst.

Arbetet med att öka mångfalden inom förvaltningen fortsätter under 2019.

Personalomsättningen ”nya” har gått ner totalt i förvaltningen. Samtidigt har några fler valt att lämna oss under 2018.

När det gäller personalomsättning för förvaltningens bristyrke, bibliotekarie, har takten bromsats vad gäller de som väljer att lämna Botkyrka. Under 2018 har flera insatser haft positiv påverkan, bl.a. så la förvaltningen extra pengar inom ram vid löneöversyn 2018, ett arbete som fortsätter under 2019. Vi har också, genom möjligheterna som Stärkta bibliotek gett, haft möjlighet att anställa fler bibliotekarier. Som en följd ökar siffran för personalomsättning ”nya”. Flera ersättningsrekryteringar som inte genomfördes under 2017 har också genomförts under 2018.

Personalstruktur: Könsfördelning, åldersstruktur	2015	2016	2017	2018
Årsarbetare	164	167	177	186
Andel kvinnor	85	86	93	105
Andel män	79	82	84	81
Andel årsarbetare <= 29 år	15,2%	16,0%	17,8%	19,2%
Kvinnor	15,2%	17,1%	19,9%	20,8%
Män	15,3%	14,9%	15,4%	17,3%
Andel årsarbetare 30–49 år	48,1%	48,6%	45,4%	42,4%
Kvinnor	47,1%	46,8%	44,2%	42,1%
Män	49,2%	50,6%	46,7%	42,8%
Andel årsarbetare 50–59 år	29,0%	26,8%	29,5%	29,1%
Kvinnor	31,1%	27,6%	28,5%	29,6%
Män	26,8%	26,0%	30,6%	28,6%
Andel årsarbetare >= 60år	7,6%	8,5%	7,4%	9,2%
Kvinnor	6,6%	8,5%	7,5%	7,6%
Män	8,6%	8,6%	7,3%	11,4%
Medelålder månadsavlönade*	43,5	43,0	43,5	43,9
Kvinnor	43,3	42,6	43,0	43,3
Män	43,6	43,4	44,0	44,6

Personalstruktur: Utländsk bakgrund	2015	2016	2017	2018
Andel anställda [1] med utländsk bakgrund [2]	33%	35%	36%	
Kvinnor	32%	33%	32%	
Män	33%	37%	41%	
Andel chefer [3] med utländsk bakgrund [2]	12%	13%	6%	
Andel medarbetare [4] med utländsk bakgrund [2]	35%	38%	39%	

* Snittantal under året

[1] Månadsavlönade anställda 2017-11-30 enligt AB 01, [2] Enligt SCB:s definition av utländsk bakgrund - Utrikes födda samt inrikes födda med två utrikesfödda föräldrar, [3] Chef definieras här som anställd med personalansvar, [4] Medarbetare definieras här som anställd utan personalansvar.

Personalstruktur: Personalomsättning	2015	2016	2017	2018
Personalomsättning Nya		9,3%	19,7%	15,9%
<= 29 år		35,3%	75,0%	40,9%
30–49 år		9,9%	14,1%	14,1%
50–59 år		1,7%	13,6%	10,6%
>= 60år		0,0%	0,0%	0,0%
Personalomsättning Slutat		13,6%	7,6%	13,5%
<= 29 år		35,3%	25,0%	31,8%
30–49 år		14,8%	7,7%	12,8%
50–59 år		0,0%	0,0%	4,5%
>= 60år		11,8%	4,5%	6,1%

Personalstruktur: Personal bristyrken	2015	2016	2017	2018
Personalomsättning Nya				
451015 Bibliotekarie		16,7%	22,7%	35,0%
Personalomsättning Slutat				
451015 Bibliotekarie		33,3%	27,3%	15,0%

6.2 Tidsanvändning

Uppföljning och analys

Faktiskt arbetad tid har sjunkit under året samtidigt som föräldraledighet och övrig ej lagstadgad frånvaro har ökat. Föräldraledighet är något som varierar över tid men vi noterar att mäns uttagande av föräldraledighet har ökat under året.

Övertid och fyllnadstid ligger fortsatt på en låg nivå.

Tidsanvändning	2015	2016	2017	2018
Faktiskt arbetad tid i % av totaltid	88,4%	90,0%	89,6%	83,6%
Sjukfrånvaro i % av totaltid	5,0%	3,8%	3,5%	3,8%
Föräldraledighet i % av totaltid	3,4%	3,3%	3,0%	3,3%
Övrig lagstadgad frånvaro och ledighet i % av totaltid	0,4%	0,1%	0,2%	0,2%
Övrig ej lagstadgad frånvaro och ledighet i % av totaltid	2,8%	2,7%	3,7%	9,2%

Övertid i % av totaltid	0,35%	0,32%	0,41%	0,37%
Fyllnadstid i % av totaltid	0,27%	0,37%	0,40%	0,39%
Kompledighet i % av totaltid	0,12%	0,07%	0,06%	0,04%

Tidsanvändning: Föräldraledighet	2015	2016	2017	2018
Föräldraledighet i % av ordinarie arbetstid	3,6%	3,5%	3,2%	3,7%
Kvinnor föräldraledighet i % av ordinarie arbetstid för kvinnor	4,8%	5,1%	4,5%	4,2%
Män föräldraledighet i % av ordinarie arbetstid för män	2,4%	1,8%	1,6%	3,2%

6.3 Deltidsanställda som önskar arbeta heltid

Uppföljning och analys

Sysselsättningsgraden ligger kvar på samma nivå som förra året.

För dem som önskar ökad sysselsättning arbetar förvaltningen ständigt med att göra det möjligt, på visstid eller tillsvidare. Förvaltningen har få större yrkesgrupper och enheterna är förhållandevis små, vilket försvårar arbetet. Förvaltningen har dock tidigare sett att önskemålen om att gå upp i sysselsättningsgrad varit få och har i de flesta fall kunnat hanterats. Medledare som önskar ökad sysselsättning anmäler det till sin chef.

Tillsvidareanställda på deltid	2015	2016	2017	2018
Antal tillsvidareanställda* på deltid	38	40	45	50
Kvinnor	21	19	22	25
Män	17	21	23	25
Antal tillsvidareanställda* på deltid (75–99%)	14	16	17	20
Kvinnor	8	8	10	13
Män	6	8	7	6
Antal tillsvidareanställda* på deltid (1–74%)	24	25	28	30
Kvinnor	13	11	12	12
Män	11	13	16	18
Sysselsättningsgrad (%) tillsvidareanställda*	90,0%	89,0%	88,0%	88,0%
Kvinnor	89,0%	90,0%	89,0%	90,0%
Män	91,0%	89,0%	87,0%	86,0%

* Snittantal under året

6.4 Arbetsmiljö och hälsa

Sjukfrånvaro

Uppföljning och analys

Sjukfrånvaron har ökat något inom förvaltningen under 2018 även om den fortfarande är på en låg nivå jämfört med den totala sjukfrånvaron i Botkyrka. Det gäller både den korta och långa sjukfrånvaron. Sjukfrånvaro för både män och kvinnor har gått upp, männens sjukfrånvaro har dock ökat mest.

När det gäller åldersfördelningen är det förvaltningens yngsta och äldsta medlemmar vars sjukfrånvaro har minskat. Vi noterar en stor ökning i åldersspannet 30 - 49 år och förvaltningen behöver analysera vidare för att veta orsaker och sätta in åtgärder för det.

För hela kommunen startades i höstas ett projekt tillsammans med SKL, Arbetsmiljö och hälsa i fokus, som löper under tre år. Det innehåller en sjuk- och frisknämnd till externt företag där våra medlemmar kan få råd av sjuksköterskor kring hur de ska hantera sin aktuella sjukdom. Vidare innehåller projektet ett chefsstöd som kommer sättas in på de enheter där man har en hög korttidssjukfrånvaro. Chefsstödet har precis påbörjat sitt arbete och i nuläget är det ingen enhet inom kultur- och fritidsförvaltningen som är föremål för några insatser.

Sjukfrånvaro	2015	2016	2017	2018
Total sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	5,4%	4,0%	3,8%	4,4%
Dag 1–14 i % av ordinarie arbetstid	1,8%	2,1%	2,1%	2,3%
Dag 15–90 i % av ordinarie arbetstid	1,3%	1,1%	1,0%	1,3%
Dag 91- i % av ordinarie arbetstid	2,3%	0,8%	0,7%	0,8%
Sjukersättning/aktivitetsersättning i % av ordinarie arbetstid	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Kvinnor i % av ordinarie arbetstid för kvinnor	8,2%	5,5%	4,8%	4,9%
Män % av ordinarie arbetstid för män	2,2%	2,4%	2,6%	3,7%
Ålder <29 i % av ordinarie arbetstid <29	1,1%	4,7%	4,3%	4,1%
Ålder 30–49 i % av ordinarie arbetstid 30–49	6,4%	3,5%	2,9%	5,0%
Ålder 50–59 i % av ordinarie arbetstid 50–59	3,4%	3,0%	2,4%	3,7%

Ålder >60 i % av ordinarie arbetstid >60	13,9%	8,5%	11,9%	5,0%
--	-------	------	-------	------

Tillbud och arbetsskador

Uppföljning och analys

I juni 2018 infördes det webbaserade systemet KIA (Kommunernas Informationssystem för Arbetsmiljö) där medledare ska rapportera tillbud, olycksfall, riskobservationer, färdolycksfall och förbättringsförslag. KIA stödjer det systematiska arbetet med att rapportera, följa upp och åtgärda händelser. Sammanställningar av inträffade skador och tillbud används som underlag för analys och åtgärder i verksamheternas systematiska arbetsmiljöarbete. Inga tillförlitliga siffror finns att tillgå för 2016 och 2017.

Tillbud och arbetsskador	2015	2016	2017	2018
Tillbud	6			15
Arbetsskador	11			6

Medarbetarupplevelse

Uppföljning och analys

HME 2018

Kommunens årliga medarbetarundersökning gjorde ett uppehåll 2018 och istället fick kommunens medledare svara på en kortare enkät med fokus på frågor om hållbart medarbetarengagemang (HME). Resultatet nedan anger förvaltningens totala HME- resultat.

Resultatet visar att förvaltningen fortsatt ligger på en hög nivå. De pågående handlingsplanerna från 2017 års ska fortsätta och om resultatet från 2018 års mätning visar liknande resultat ska enheterna fortsätta med de redan planerade aktiviteterna för att behålla och förbättra sina resultat.

Medarbetarupplevelse	2015	2016	2017	2018
HME (Hållbart medarbetarengagemang)	78	80	81	80

7 Uppföljning av internkontroll 2018

Kultur- och fritidsförvaltningen följer årligen upp internkontrollplanen som fastställs av kultur- och fritidsnämnden.

Varje kontrollmoment ska bedömas enligt följande skala:

- 1 – mindre bra
- 2 – ok, men behöver förbättras
- 3 – bra

Nr	Rutin	Kontrollmoment	Bedömning
1	Ramavtal med rangordning	Att rangordning i ramavtalen följs	1
<p>Resultatet av kontroll Q3 visar att vi i 83% av de kontrollerade fakturorna använt leverantör som var rangordnad som nr 1. Kontrollerna Q1 och Q2 ger resultatet 61% respektive 87%.</p> <p>Upphandlingsenhetens sammanställning över årets kontroller visar att följsamheten till kontrollmomentet är lägre än 75% vilket bedöms som ett dåligt resultat.</p> <p>Åtgärd: Efter kontrollen Q2 gicks resultatet igenom med samtliga ansvariga. Vi kommer på samma sätt att återkoppla resultatet från kontrollen Q3 i februari 2019.</p>			
2	Rekrytering/lagefterlevnad	Kontroll av utdrag ur belastningsregister genomförs före anställning för befattningar där detta krävs. Kontrollen hanteras i enlighet med gällande rutin och informationshanteringsplan: - utdraget registreras eller noteras och – utdraget sparas eller gallras.	2
<p>Kontrollen genomfördes 2018-10-22 och visar att följsamhet till kontrollmomentet är ok, samma nivå som föregående år. 10 % av förvaltningens nyanställda enligt slumplista kontrolleras årligen. Av dessa åtta var det en avvikelse. Det gällde en återvändare där man missat att göra ny kontroll.</p> <p>Rutinen finns och förvaltningens chefer får fortlöpande påminnelser om detta.</p>			

3	Informationssäkerhet	Att verksamhetssystemen inom kommunen är informationssäkerhetsklassade i enlighet med verktyget KLASSA	3
<p>Samtliga verksamhetssystem har informationssäkerhetsklassats i november 2018 enligt nedan:</p> <p>I samband med GDPR har vi informationssäkerhetsklassat informationen i samtliga verksamhetssystem utifrån vilka konsekvenser som uppstår om t ex informationen inte kan nås, om den förvanskas, brister i åtkomstbegränsning eller det inte går att följa upp vem som gjort vad med informationen.</p> <p>Klassningen har genomförts utifrån 4 aspekter:</p> <ol style="list-style-type: none"> Tillgänglighet. Konfidentialitet Riktighet Spårbarhet 			
4	Korthantering	Att korthantering sker enligt gällande regelverk	3
<p>Kontrollen visar god följsamhet till kontrollmomentet. Samtliga 2018 års fakturor är kontrollerade (3 st)</p>			
5	Upphandlingsform	Att direktupphandling inte sker när annan upphandlingsform krävs	3
<p>Sammanställning av resultaten av årets kontroller visar att vi inte i något fall har gjort direktupphandling när annan upphandlingsform krävs.</p>			
6	Ramavtal	Att ramavtalen används.	2
<p>Årets kontroller visar sammantaget att förvaltningen följer ramavtalen till 90%</p> <p>Åtgärd: Återkoppling sker till berörda i de fall där man gjort avsteg från ramavtal och kommentarer kompletteras. Vi meddelar kontinuerligt synpunkter på de ramavtal som inte kan svara upp mot våra behov och hoppas på att nya upphandlingar görs som fungerar bättre.</p>			
7	Direktupphandling	Att krav på dokumentationsplikt för direktupphandlingar över 100 000 kronor uppfylls	1

Resultat av kontrollen visar att förvaltningen inte uppfyller kraven.

Kommentar och åtgärd:

Under hösten har flera av förvaltningens medledare genomgått utbildningen i direktupphandling.

Återkoppling sker till berörda utifrån underlag vi får från upphandlingsenheten efter varje kontroll.

8	Representation, kurser och konferenser	Att gällande regelverk tillämpas vid representation, kurser och konferenser	2
----------	---	---	---

Kontroll Q1 och Q2 visade att 50% av kontrollerade fakturor innehöll felaktigheter.

Kontrollen Q3 visar ett bättre resultat, 30% och årets resultat är totalt sett en förbättring jämfört med 2017.

Åtgärd:

Vi fortsätter att återkoppla varje felaktig faktura till ansvarig beslutsattestant och kommer att rätta till fel och komplettera deltagarlistor mm där sådana saknas.

Vi påminner om regelverket och uppmanar medledare att kolla av med förvaltningens ekonom eller ekonomiassistent vad som gäller före beställningar och inköp.

9	Löneprocessen Attest	Frånvaro och registrerad tid för timavlönade atteras korrekt i lönesystemet	3
----------	-----------------------------	---	---

Granskning av årets första åtta månader ger förvaltningen ett godkänt resultat.

10	Statsbidrag och övriga bidrag	Att det finns dokumenterade och uppdaterade rutiner för ansökan av olika typer av statsbidrag och övriga bidrag	3
-----------	--------------------------------------	---	---

I april 2017 godkände kultur- och fritidsnämnden förslaget till rutin för ansökan om statsbidrag och andra bidrag.

Det finns relativt få direkta statsbidrag riktade till kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde. Tillfälliga statsbidrag bevakas inom ramen för förvaltningens omvärldsbevakning och projektbidrag hanteras inom ramen för nämndens delegation och uppföljningsrutiner.

Inom Kultur- och fritidsnämnden finns två stöd som söks årligen samt ett antal mer tillfälliga bidrag.

Inköpsstöd litteratur

Kulturrådet utlyser årligen ett inköpsstöd till litteratur för folk- och skolbibliotek. Stödet ska användas till inköp av barn- och ungdomslitteratur och är villkorat med att kommunens egen insats i medieinköp inte minskas. Medlen fördelas mellan Kultur- och fritid och Utbildningsförvaltningen, men ansökan och samordning sker på Kultur- och fritidsförvaltningen.

Skapande skola

Statsbidraget Skapande skola ska stärka samverkan mellan skolan och det professionella kulturlivet. Kultur- och fritidsförvaltningen samordnar och administrerar stödet men ansökan sker av Utbildningsförvaltningen

2018 har förvaltningen dessutom beviljats:

- Socialstyrelsens bidrag till kostnadsfria aktiviteter för barn- och ungdomar under sommarlov och övriga lov
- bidrag till två projekt inom biblioteksverksamheten av Kulturrådet, ”Stärkta bibliotek” och ”Bokstart”
- bidrag från MUCF för ”Öppen fritidsverksamhet”
- bidrag från kulturrådet till verksamhetsutveckling av Kulturskolan

11	Introduktion	Nya ledare deltar i de kommungemensamma introduktionsblocken (4 st.)	1
Resultatet av kontroll som gjordes av HR-chef i september:			
0 av 11 chefer som anställdes mellan 2016-01-01 - 2018-06-30 har gått samtliga introblock.			
4 av 11 har ej genomgått introblock sedan anställningsdatum (36%)			
3 av 11 har genomgått två eller fler introblock sedan anställningsdatum (27%)			
4 av 11 har genomgått ett introblock sedan anställningsdatum (36%)			
Kommentar och eventuella åtgärder:			
Resultatet för förvaltningen är missvisande eftersom det i underlaget ingår chefer som bytt chefstjänst inom kommunen och alltså varit chef före 2016 och redan genomgått introduktionen.			

		Introduktionsutbildning görs om till 2019 och kommer att vara en hel utbildningsdag samt busstur.	
12	Rehabilitering	Rehabiliteringsinsats görs vid upprepad korttidsfrånvaro	1
		<p>Resultat av kontrollen i mars visar att 79% av personer som varit sjukfrånvarande 4 eller fler gånger den senaste 12-månadersperioden har en påbörjad rehabinsats. 2017 var resultatet 84%.</p> <p>Kontrollen i september visar att 42% har en påbörjad rehabinsats.</p> <p>Kommentar och eventuella åtgärder: Det går inte att uttala sig om huruvida rehabiliteringsinsatser gjorts men dokumenterats på annat sätt. Resultatet påverkas av när i tiden sjuktilfallet inträffar. Ligger det nära i tiden kanske chef ännu inte kunnat påbörja någon insats. HR kommer framledes att göra kontroller oftare, var tredje månad, för att påminna chefer.</p>	
13	Arbetsmiljö	Den årliga kartläggningen av arbetsmiljön är genomförd	1
		<p>Resultatet av kontroll som gjorts av HR-chef visar:</p> <p>Granskningsresultatet är tunt och bristfälligt. Utifrån genomförda stickprov tyder resultatet på att rutinen för årlig kartläggning behöver utvecklas på förvaltningen. Årets resultat är sämre än 2017.</p> <p>Kommentar och eventuella åtgärder: Det är för förvaltningen oklart vilka förfrågningsunderlag som använts och hur frågorna har ställts. Det saknas en sammanhållen SAM-process med tydliga undersökningsmallar i kommunen. Vissa av punkterna i underlaget bör tas fram centralt, t ex sjukfrånvaro. Systemstöd för tillbud och arbetsskador implementerades i kommunen sommaren 2018. Under 2019 ska systemstöd för årlig uppföljning arbetsmiljö startas vilket kommer att underlätta uppföljningen.</p>	
14	Personuppgifts förteckning	Att aktuell personuppgiftsförteckning finns (årlig uppdatering)	3
		Personuppgiftsförteckningen är uppdaterad och kontrollerad	
15	Nytt kassaregister och förbättrad rutin inför	Säkerställa att inför process efterföljs och förstås	3

	på mötesplatser för unga vuxna		
	Personalen har genomgått utbildning och kassaregistrering har påbörjats. Underlag i form av kassarapporter och kvitton har levererats till central förvaltning för kontroll och arkivering. Vi bedömer att rutinen följs tillfredsställande.		
16	Att hanteringen av bidrag ur kreativa fonden sker enligt uppställd process och följer lagar, regler och mål	Granska inkomna ansökningar och beviljade bidrag	3
	<p>Under året har en översyn av rutinerna för handläggningen av projektstöden gjorts. Översynen visade på god hantering med vissa förtydliganden:</p> <p>I förslagsunderlaget infördes en ruta med ”Referens i bedömning av ansökan” i vilken de referenspersoner som bedömt ansökan redovisas.</p> <p>I beslutsunderlag till verksamhetschef skall inte bara de föreslagna ansökningarna skickas utan även alla sökande.</p> <p>I introduktionen av nya handläggare för projektstöden skall rutinerna gås igenom.</p> <p>Verksamhetschef har genomfört stickprov för att kontrollera hur rutinen som gäller handläggningen av Kreativa Fonden sköts. Vid dessa tillfällen har ansvarig handläggare skickat tillfredsställande svar.</p> <p>Stickprov har genomförts på fyra projektansökningar.</p>		
17	Att föreningar och andra som hyr lokaler via vår lokalbokning belastas med extrakostnader som kan uppstå	Säkerställa att vidarefaktureringsrutinen i IBGO används och förstås	3

Under 2018 har hanteringen av inkomna rapporter om avvikelser i samband med bokningar uppdaterats. En särskild handläggare har även utsetts på staben som handlägger och följer upp inkomna avvikelser. När en rapport inkommer som föranleder att en bokning ska debiteras extra kostnad för otillåtet nyttjande eller att hyresgäst inte följt bokningsregler så sker detta löpande och följs upp av enhetschef enligt ny rutin. Det har inneburit noggrannare genomförande av att debitering kring uthyrning sker i enlighet med nämndbeslut. Resultatet är en svag ökning av intäkter för extra debitering, samt minskade kostnader för förvaltningen kring skadegörelse.